

ESKİŞEHİR

ISSN 1309 - 8144

TİCARET BORSASI

YIL: 6 SAYI: 11

DERGİSİ

**L LÜTFÜ
YÜKSEL**

YAZIM KURALLARI

Eskişehir Ticaret Borsası Dergisi altı ayda bir yayınlanan, Türkiye ve Dünyadaki tarım, hayvancılık, gıda, Borsa faaliyetleri, ekonomi, sosyo-kültürel değişimler vb. konularda yazılara yer veren bir dergidir.

Yazılar; A4 boyutunda 6 sayfayı geçmeyen, 12 aralıklı sade bir dilde, 10 punto ile yazılmış olmalıdır. Yazılarda kullanılacak dipnot ve kaynakça yazarın tercih ettiği şekilde yayınlanmaktadır. Derginin belirlediği bir sistem yoktur.

Dergide yayınlanan yazılar sadece yazarların görüşlerini belirtir. Yazıların içeriklerinde ve görüşlerinden yazarları sorumludur. Borsa için bağlayıcı değildir. Tüm hukuki ve cezai sorumluluk yazarlara aittir. Eskişehir Ticaret Borsası hiçbir hukuki ve cezai sorumluluk kabul etmez.

Yazıların yayınlanıp yayınlanmayacağına, yayınlanacak ise dergide nasıl bir yer alacağına "Yayın Kurulu" karar verir. Yayın Kurulu'na ulaşan yazılar öncelikle içerik, yazım kuralları v.b. yönlerden Yayın Kurulunca incelenerek gerekli düzeltme ve kısaltmalar yapılabilir.

Yayınlanan yazılardan Eskişehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulunca uygun görülenlerine önceden belirlenen esaslar dahilinde telif ücreti ödenir. Yayınlanmayan yazılar geri gönderilmez.

Dergi, Basın Meslek İlkelerine uyar.

ESKİŞEHİR TİCARET BORSASI DERGİSİ

Yıl: 6 Sayı: 11

ISSN-1309-8144

Dergimiz altı ayda bir yayınlanır.

Eskişehir Ticaret Borsası

Yönetim Kurulu Adına Sahibi:

Ömer ZEYDAN (Yön. Kür. Bşk.)

Yayın Kurulu:

İsmail Hakkı AZİZOĞLU (Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)

Ahmet SARILGAN (Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)

Yılmaz KORÇAK (Yönetim Kurulu Sayman Üyesi)

Cevdet KURTULUŞ (Yönetim Kurulu Üyesi)

Prof.Dr.Engin KINACI

Taner ZORLUKOL (Gen.Sek.Yrd.)

Genel Yayın Yönetmeni

Adnan YILMAZ (Genel Sekreter)

Editörler

Gültekin GÜLER (Gen.Sek.Yrd.)

Yasemin PAŞALIGİL (Disiplin Kurulu Başkanı)

İdare Merkezi

Eskişehir Ticaret Borsası

Gündoğdu Mah. Borsa Cad. No:21

Eskişehir

Tel: 0 222 237 27 83 - 237 27 86

Faks: 0 222 237 94 50

Web: esktrib.org.tr

e-mail: eskcticborsa@eso-es.net

eskisehirtb@tobb.org.tr

Grafik-Tasarım / Ofset-Baskı

Ülkü Ofset

Cumhuriye Mh. Tuğal Sk. No: 6

Eskişehir

Tel: 0 222 231 36 69

Faks: 0 222 234 86 64

BAŞKANDAN MESAJ

Değerli okuyucularımız,

Şehrimizin tarım ve hayvancılık sektörünün sorunlarını ve önceliklerini tespit etmeye, beklentilerini karşılamaya yönelik olarak göreve geldiğimizden bu yana çalışma arkadaşlarımız ile birlikte yoğun mesai harcıyoruz.

Bu kapsamda, tüm tarım paydaşlarımız ile Borsamızca yaptığımız tarım ve ticaret çalıştaylarının ve bünyemizde yürüttüğümüz tarımsal projelerin olumlu sonuçlarını almaya başladık.

Önceliğimiz, ilimiz ekonomisi ve istihdamında çok önemli bir yere sahip olan hububat ve yağlı tohum üretiminin verim ve kalitesinin yükseltilmesi ve canlı hayvan popülasyonunun artırılmasıdır. Verim bakımından bölgemize göre önemli ölçüde tarımsal verim artışlarına ulaştık, kalitede ise bazı ürünlerde arzulan kaliteye ulaşmamız ümit vericidir. Ancak Buğday üretiminin kalitesinde henüz olması gereken seviyelere gelemedik. Olumsuz iklim koşullarına bağlı nedenler dışında kalan, gerek üreticilerimizin verimi yüksek ancak kalite değerleri düşük çeşitlerin tohumlarını tercih ediyor olmaları, gerekse bilimsel yöntem ve modern tekniklere dayanmayan üretim prosedürüne devam etmeleri, ayrıca tarla bitkileri hastalıklarına ve zararlılarına karşı sürdürülen mücadele konularında yetersiz ve isteksiz kalmaları gibi nedenlerle henüz istenilen, beklenen kalite düzeyine gelemedik. Eskisehir Ticaret Borsası olarak bu konuda üzerimize düşen bu millî görevi yapıyoruz ve yapmaya da devam edeceğiz.

Eskisehir Ticaret Borsası Türkiye'deki emtia satış salonu ve seansının olduğu ilk ve ender borsalardandır. Bu nedenle Eskisehir bölgesinde, çevre il ve ilçelerde hububat ve yağlı tohum üreten çiftçimizin, ürünlerine pazar arama, pazarlama ve ürünlerini satıp satamama diye bir kaygıları bulunmuyor. Borsamız yerleşkelerine satışının sağlanması için getirilen tarım ürünlerinin reel analiz değerleri üzerinden elektronik satış salonumuzda şeffaf olarak alım satımlarını çok kısa süre içerisinde gerçekleştiriyoruz.

Üreticilerimizden kendi menfaatlerini kollamak ve ulusal çıkarlarımızı gözetmek adına çok önemli bir isteğimiz var. Artık hububat üretiminde modern ve bilimsel yöntemlere yönelmeleri. Bu konuda da tüm tarım paydaşlarımıza bilimsel destek vermeye yönelik olarak zirai danışmanlarımız Prof.Dr. Engin Kınacı ve Prof.Dr. Gülcan

Kınacı hocalarımız ile birlikte ilçelerimizde, köylerimizde sürekli bilgilendirme toplantıları ve eğitim programları düzenliyoruz. Ayrıca çiftçilerimiz Borsamızı ziyaret ettiklerinde bu konular ile ilgili bilgileri zirai danışmanlarımızdan ücretsiz olarak alabiliyorlar. Basılı yayınlarla da bu tür bilgilendirmeleri sürdürüyoruz. Örneğin geçtiğimiz günlerde hocalarımız tarafından kaleme alınan "Orta Anadolu'da Kışlık Tahıl Tarımı" adlı bir eseri kitap olarak bastırdık ve ücretsiz olarak yurt genelinde tüm tarım paydaşlarımıza dağıtımını yaptık. Bu kitap çiftçilerimiz için bir başucu kitabı niteliğindedir.

2016 yılı başlarında Eskisehir OSB'de kendi arazimiz üzerinde, tamamen kendi öz kaynaklarımızla inşaatına başladığımız, borsaya tabi emtiaların muhafaza edilmesi talebine de cevap verebilecek endüstriyel tesisimiz bitti. Ruhsat alma aşamasına geldik. En kısa sürede kullanıma açacağız.

Yine Eskisehir halkının sağlıklı kırmızı et tüketimini sağlamak üzere ve kırmızı et sektöründeki üyelerimizin ihtiyacı olan modern bir mezbahayı ilimize kazandırmak için yoğun girişimlerimize devam ediyoruz. Bu konuda bizlere ön ayak olan üyelerimize, destek olan Yerel yönetimlere teşekkür ediyoruz. İlgili diğer kurum ve kuruluşların da aynı anlayış çerçevesinde destek olmalarını bekliyoruz.

Tarım ve Hayvancılık sektörlerinin gelişmesine yönelik yeni politikalar ve desteklemeler yoğun bir şekilde devam etmesine rağmen bir takım sıkıntılar var. Beklentimiz bu sektörlerden gelen talep ve önerilerin dikkate alınarak hazırlanacak politikaların bir an önce hayata geçirilmesidir. Tarım ve hayvancılık alanında faaliyette bulunan üreticilerimizin tatminkar gelir elde etmelerini sağlayacak olan bu ve benzeri yöntemler ülkemizin tarımsal ve hayvansal üretim potansiyelinin artmasını sağlayacağı gibi köyden kente göç gibi birtakım sosyal sıkıntılarında giderilmesinde etken olacaktır kanaatindeyiz.

Bu anlayışla, başta Borsamız üyeleri ve çiftçilerimize ve tüm halkımıza doğru zamanda doğru bilgi vermeye, ticari fırsatlar sunmaya, eşitlikçi, çağdaş, yenilikçi, demokratik ve şeffaf yönetim anlayışımızla kaliteli kurumsal hizmet vermeye devam edeceğiz.

Bu vesile ile 2017 yılının huzur ve bereketle dolu gelmesini temenni ediyor, yeni yılınızı kutluyorum. Sevgi ve Saygılarımla.

Eskisehir Ticaret Borsası
Başkan
Ömer ZEYDAN

İÇİNDEKİLER

04

Eskişehir'de Buğday Kalitesinin Çeşide ve Yöreye Göre Durumu (2012-2015)

06

Sağlıklı Beslenmede Yemelik Baklagiller

8

Bisküvilik Buğday Çeşit Geliştirme Projesi

12

Bölge Denemelerinin Önemi

14

Üreticilerin Buğdayda Kalite Bilinci Artmaya Başladı

18

4. Meslek Komitesi

21

Kültür, Tarih ve Gezi Söyleşileri

26

Görünüm

29

Kate A-1 Buğday Çeşidinin Dönemi Bitiyor mu?

32

Türkiye Karma Yem Sanayi, Sorunları ve Çözüm Önerileri

36

İhtiyati Haciz Nedir?

39

Borsamızdan Haberler

MAKALE

Prof. Dr. Engin KINACI

Osman YOLAL
ETB Hububat Eksperti

“ ESKİŞEHİR’DE BUĞDAY KALİTESİNİN ÇEŞİDE ve YÖREYE GÖRE DURUMU (2012-2015) ”

33 çeşit bütün özellikler bakımından 1. veya 2. sınıf ekmeçlik buğday grubuna girmiştir.

Eskişehir ilinde yetiştirilmekte olan buğdaylarda kalite özelliklerinin yükseltilmesine yönelik olarak Eskişehir Ticaret Borsası tarafından yürütülen çalışmalar arasında; Borsada satılmak üzere getirilen çeşitlerden, her yıl hasat sonrası alınan tesadüf numunelerinde üç tekrarlamalı olarak yapılan kimyasal analizler de bulunmaktadır. Eskişehir’de halen geniş üretim alanına sahip çeşitler, üretim alanı artan çeşitler ve kalite özelliklerinin yüksekliğiyle dikkati çeken üretime yeni girmiş çeşitlerin yıllar içinde ve çeşitli yörelerde (köy/Mahalle) kalite özellikleri bakımından gösterdikleri değerleri izlemek ve varsa değişiklikleri saptamak amacıyla yürütülen bu çalışmada: Tanede Protein Oranı (%), Yaş Gluten Miktarı (g), Sedimentasyon Değeri (ml), Gecikmeli Sedimentasyon Değeri (ml)

incelenmekte, bunlara ek olarak fiziksel bir kalite özelliği olan Hektolitire Ağırlığı (kg) ile kaliteyi çok etkileyen Emgi Zararı (süne-kımlı) (%) belirlenmekte, Gluten İndeks değeri de hesaplanmaktadır.

2012-2015 yıllarını kapsayan süre içerisinde; 2012 yılında 19, 2013 yılında 37, 2014 yılında 55 ve 2015 yılında 44 farklı buğday çeşidinde yapılan çalışmada, toplam 107 köyden getirilmiş 66 farklı çeşit yukarıda belirtilen özellikler bakımından incelenmiştir. Bu çeşitlerden 13’ü 4 yıl, 17’si 3 yıl, 16’sı 2 yıl arkaya, 20’si ise bir yıl incelemeye alınmış olup, 4 yılın ürününden elde edilen sonuçlara göre 33 çeşit bütün özellikler bakımından 1. veya 2. sınıf ekmeçlik buğday grubuna girmiştir.

Bu sınıflara girmiş çeşitler sıralamasında 42 köy de yetiştirilen ve 148 örneği incelenmiş olan Bezostaja 1 birinci sırayı almıştır. 22 köyde yetiştirilen ve 28 örneği incelenmiş olan Esperia ikinci, 14 köyde yetiştirilen ve 22 örneği incelenmiş olan Krasunia Odeska üçüncü, 13 köyde yetiştirilen ve 25 örneği incelenmiş olan Ukrayna dördüncü, 13 köyde yetiştirilen ve 13 örneği incelenmiş olan Sönmez beşinci sırayı almıştır. Bunları 11 köyle Syrena Odeska; 10’ar köyle Tosunbey ve Ahmetağa; 9’ar köyle Harmankaya 99 ve Kate A-1; 8’er köyle Rumeli, Ekiz, Renan; 6’şar köyle Konya ve Flamura 85 izlemiştir.

İncelenen çeşitlerden Sönmez 2001, Harmankaya 99 ve Tosunbey kuru tarım koşullarında yetiştirilmek üzere geliştirilmiş (işah edilmiş) çeşitlerdir. Bezostaja 1 ve Kate A-1 esas olarak yağışı yüksek alanlarda veya sulanabilir koşullarda üretilmek için geliştirilmiş olmakla birlikte Bezostaja 1 kuru tarım alanlarının taban tarlalarında, Kate A-1 ise kuru tarım alanlarının genelinde üretilebilmektedir. İncelenen diğer çeşitler yağışı yüksek veya sulanır alanların çeşitleridir. Yörelere (köyler); Eskişehir il merkezine göre buldukları konum bakımından Kuzeydoğu (KD), Kuzeybatı (KB), Güneydoğu (GD) ve Güneybatı (GB) olmak üzere 4 grupta değerlendirilmektedir. İncelenen çeşitlerin getirildiği köylerden 3 veya daha fazla çeşit 1. veya 2. sınıf ekmeçlik buğday grubuna

girmiş olanlar arasında Muttalıp (KD) 12 çeşitle ilk sırayı alırken, Alpu (GD) 9, Gündüzler (KD) 8, Karacahöyük (GD) ve Yahnikapan (GD) 7; Bahçecik (Alpu) (KD) ve Değişören (GD) 6; Yukarı Söğütünü (KB), Sevinç (KD), Osmaniye (KD), Kıravdan (GD), Danişment (KD), Çavlum 5 (KD); Cumhuriyet (KD), Çifteler (GD), Karahöyük (KD), Kızılınler (GB), Karakamış (KD), Yukarı Çağlan (GD) 4; Ağapınar (KD), Boyacıoğlu (KB), Beyazaltın (KD), Fevziye (GD), Kalkanlı (GD), Kuyucak (GD), Mihallıccık (KD), Seyitgazi (GD) 3'er çeşitle onu izlemiştir. Kuzeydoğu grubunun 13, Kuzeybatı grubunun 2, Güneydoğu grubunun 9, Güneybatı grubunun 1 köyünden getirilmiş olan buğday çeşidi 1. veya 2. sınıf ekmeklik buğday grubuna girmiştir.

OĞUZLAR
1927'den beri...

OĞUZLAR YEM
SANAYİ A.Ş.

**EN BESLEYİCİ
BESİ YEMİ**

Küçük ve büyükbaş hayvan yemleri • Kanatlı hayvan yemleri
Kobay hayvan yemleri • Hobi hayvan yemleri • Yarış atı yemleri

Tel: 0.222.236 07 77 - 236 05 25
www.oguzlaryem.com.tr

TÜRKİYE
İS 9091.2000

Ürünlerimiz
TMMOB Tarım
Köy İşleri Bakanlığı

“ SAĞLIKLI BESLENMEDE YEMEKLİK TANE BAKLAGİLLER ”

Kuru baklagiller ucuz olmasının yanı sıra, uzun süre bozulmadan taşınıp, depolanabilmektedir.

İnsan beslenmesinde yer alan gıdalar esas olarak bitkisel ve hayvansal orijinli olmak üzere 2 farklı kaynağa aittir. Bitkisel orijinli olan gıda hammaddeleri; tahıllar, yağlı tohumlar ve baklagiller olmak üzere 3 alt gruba ayrılırlar. Bunlardan baklagiller Leguminosae familyası bitkilerinin tohumlarıdır. Baklagil kelimesi latince “Legumen” den türemiş olup, kabuklu baklanın hasat edilen tohumları anlamına gelmektedir (Salunke ve Kadam 1989). İnsan beslenmesinde önemli gıdalar içinde yer alan yemeklik tane baklagiller fasulye, bakla, nohut, mercimek, bezelye, soya ve börülcedir. İnsanoğlu tarafından yetiştirilen ve gıda maddesi olarak kullanılan ilk bitkiler kuru baklagillerdir ve binlerce yıldır birçok geleneksel mutfakta yer almışlardır (Marrow, 1991). Kuru baklagiller ucuz olmasının yanı sıra, uzun süre

bozulmadan taşınıp, depolanabilmektedir. Fakirin eti (Aykroyd ve ark. 1982) olarak da nitelendirilen baklagiller, gelişmekte olan ülkelerde düşük proteinli ve yüksek enerjili besinlerin eksikliklerini gidermek amacıyla tüketilmektedir.

Baklagiller, yüksek protein içeriğine (-%30) ve diğer bitkisel proteinlere göre daha dengeli aminoasit kompozisyonuna sahiptir. Baklagillerin yüksek bir besleme değerine sahip olmasının bir nedeni de proteininin sindirilebilirliğinin yüksek, esansiyel aminoasitlerce de zengin olmasıdır. Baklagiller, et ve balık proteinlerine karşı iyi bir alternatif olarak görülmektedir. Tüm canlıların yapısında, sudan sonra en çok bulunan temel yapı maddeleri proteinlerdir. Yemeklik dane baklagillerin ham protein içeriği genellikle %20’den fazladır ve türe göre değişmektedir (Kapoor ve ark. 1992). Yaygın olarak tüketilen baklagillerdeki protein oranları; soya fasulyesinde % 43,7, nohutta % 22,8, fasulyede %25,5, baklada % 27,7 olarak bulunmuştur (Kanamori ve ark. 1982, El-Tabey Shehata 1992, Kapoor ve ark. 1992).

Bakla hariç tutulduğunda, yemeklik tane baklagil proteinlerinin sindirilebilirlik oranları türlere göre %71-94 arasında değişmektedir (Williams ve Nakkoul, 1983). Bakla proteininin sindirilebilirlik oranı daha düşüktür, sebebi ise trypsin inhibitörüdür. Mercimek ve nohut gibi baklagillerin sindirilebilirliğini artırmak için temel tahıllardan buğday ve pirinç ile çeşitli karışımlar yapılarak dengeli bir diyet sağlanabilmektedir

(Sharma, 1988). Örneğin baklanın tahıllarla kombine edilmesi her ikisinin protein kalitesini de artırmaktadır. Yapılan çalışmalar en iyi karışımın, %60-80 tahıl (buğday, mısır, pirinç) %20-40 bakla olduğunu göstermiştir (Bressani, 2002).

Baklagiller kalsiyum, magnezyum, sodyum, potasyum ve fosfor gibi makro elementler; bakır, demir, manganez, magnezyum ve çinko gibi mikro elementlerce ve tiamin, riboflavin, niasin, folik asit ve E vitamini bakımından zengindir (El-Tabey Shehata 1992, Ertaş 2007, Ertaş, 2013).

Yemeklik tane baklagillerin üstün besin değerleri yanında çok az olsa da tür ve çeşitlere göre değişen toksik veya sindirimi zorlaştıran ya da yararıyı azaltan inhibitörler, fenolik bileşikler, glikozitler, alkaloidler, hemaglutininler gibi maddelere de sahip oldukları belirlenmiştir. Fakat pişirme, ısıtma, kavurma, kızartma gibi işlemler sonucunda bu maddelerin etkisi tamamen veya kısmen yok olmaktadır.

Nişasta baklagillerde bulunan karbonhidratların en önemli kısmıdır miktarı genellikle baklagil çeşidine bağlı olarak % 24,0-56,5 arasında değişmektedir (Aykroyd ve ark. 1982, Reddy ve ark. 1984). Bu oranlar mercimekte %35-53, nohutta ise %37-50 oranında

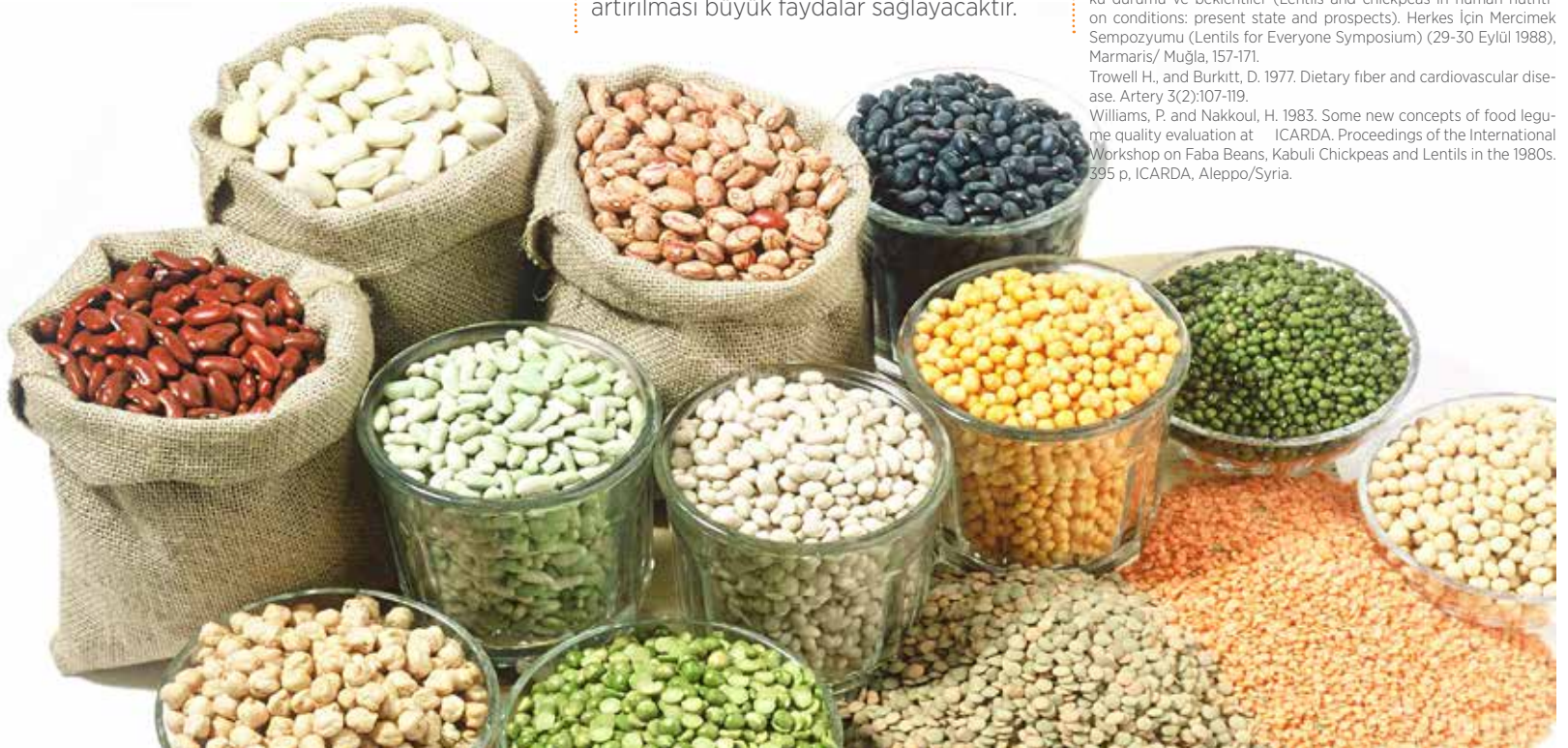

da değişmektedir (Devos, 1988). Karbonhidratın esas işlevsel özellikleri arasında; su emme, şişme ve çözünürlük, jelatinizasyon ve yapışkanlık, yağ emme ve yapısal karakteristikler vardır (Bressani ve Elias, 1988). Baklagillerde karbonhidratların en önemli kısmı, besinlerin sindirilemeyen organik kısımları olan diyetel liflerdir. Baklagillerdeki diyet lifleri, çözünürlük, su ve yağ tutma kapasitesi, iyon değiştirme kapasitesi gibi birçok önemli fizikokimyasal özelliklere sahiptir (Gordon 1989). Diyet lifi oranı bezelye, mercimek ve nohut için %18, fasulye için %28'dir. Lifin çok büyük miktarı tohum kabuğu içinde konsantre olmuş durumdadır. Bu nedenle kabuğun soyulması lif miktarını azaltmaktadır (Devos, 1988). Baklagiller aynı zamanda divertiküler hastalıklar, kolon ve rektal kanserler, apandisit, varisli damarlar ve hemoroidler, koroner kalp hastalıkları, safra taşları ve diyabet gibi hastalıklarda uygulanan diyetle kullanılarak üstesinden gelinebilir birçok hastalığa karşı koruyucu özellik taşımaktadır (Trowell ve Burkitt 1977). Diyet lifinin fizyolojik etkileri ve sağlığa faydalarının; bağırsaktan geçiş zamanını azaltmak ve atık miktarını artırmak, safra asitlerini bağlamak, kalın bağırsakta kısa zincirli yağ asitlerine küçültmek,

viskoziteyi artırmak, sindirim ve emilimini yavaşlatmak olduğu belirtilmektedir (Hughes 1991). 1970'lerde "Uygarlık Hastalıkları" diye adlandırılan kabızlık, divertikülosis, hemoroid, diyabet (şeker hastalığı), obezite (şişmanlık),bağırsak kanseri ve kalp-damar hastalıkları gibi pek çok hastalığın nedeni, çok miktarda rafine edilmiş besin kullanımı yanında lif tüketiminin az olmasına bağlanmıştır (Trowell ve ark, 1985). Yemeklik tane baklagillerde yağ oranı genel olarak çok düşüktür ve kolesterol içermezler. Bu durum onları mükemmel bir kalp sağlığı dostu ve kalpdamar hastalıklarını önlemede faydalı bir seçenek haline getirmektedir. Soya fasulyesi gibi baklagiller %18'den %20'ye kadar yağ içerdiklerinden önemli bitkisel yağ kaynağıdır (Kapoor ve ark. 1992, Bou ve ark. 1997). Buna karşılık pek çok baklagil yağ içeriği bakımından fakirdir. Bezelye, mercimek, bakla ve fasulyenin yağ oranı %1-2, nohutun yağ oranı ise %4-5 arasındadır. Bu yağlar çoğunlukla çoklu doymamış ve yüksek seviyeli linoleik asit içerir. Bu da besin değerini artırmaktadır. İşleme sürecinde yağlar çok az etkilenirler (Devos, 1988). Beslenmedeki önemini yanı sıra toprağın biyolojik ve fiziksel yapısının iyileştirilmesine sağladığı katkı da dikkate alındığında baklagil ekim alanlarının artırılması büyük faydalar sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Aykroyd, W.R.; Doughty, J.; Walker, A., 1982. Legumes in Human Nutrition; Food and Agriculture Organization: Rome.
- Bau, H. M.; Villalume, C.; Nicolas, J. P.; Mejean, L., 1997. Effects of germination on chemical composition, biochemical constituents and antinutritional factors of soya bean (*Glycine max*) seeds. *J. Sci. Food Agric.*, 73, 1-9.
- Bressani, R. and Elias, L.G., 1988. Seed Quality and Nutritional Goals in Pea, Lentil, Faba Bean and Chickpea Breeding. In: *World Crops: Cool Season Food Legumes*, Edited by R.J. Summerfield. Kluwer Academic Publishers.
- Bressani, R., 2002. Factors influencing nutritive value in food grain legumes: Mucuna compared to other grain legumes. *Food and Feed from Mucuna: Current Uses and the Way Forward Proceedings of an International Workshop. Session III. Mucuna As a Food*, 164-188.
- Devos, P., 1988. Mercimek ve nohutun besin değeri ve proses sırasındaki değişiklikler (Nutritional value of lentils and chickpeas and changes during processing), Herkes İçin Mercimek Sempozyumu (Lentils for Everyone Symposium) (29-30 Eylül 1988), Marmaris/Muğla, 174-196.
- El-Tabey Shehata AM.1992. Hard-to-cook phenomenon in legumes. *Food Rev. Int.* 8, 191-221.
- Ertas N.,2007. Yemeklik Dane Baklagiller ve Antibesinsel Faktörler. S. Ü. Ziraat Fak. Dergisi 21(4):85-95.
- Ertas N.,2013. Baklagil ve baklagil ürünlerinin gıda endüstrisinde kullanımı. Ulusal Kop Bölgesel Kalkınma Sempozyumu 14-16 Kasım 2013 Konya.
- Gordon, D.T., 1989. Functional properties vs physiological action of total dietary fiber. *Cereal Foods World*, 34, 517- 525.
- Hughes, J.S., 1991. Potential contribution of dry bean dietary fiber to health. *Food Technology* 45: 122- 126.
- Kanamori, M., Ikeuchi, T., Ikuji, F., Kotaru, M., Kan K.K., 1982. Amino acid composition of protein fractions extracted from Phaseolus beans and the field bean (*Vicia faba* L.). *J. Food Sci.*, 47, 1991- 1994.
- Kapoor, V.P., Banerji, R., Prakash, D., 1992. Leguminous seeds: potential industrial sources for gums, fat and protein. *J. Sci. Ind. Res.*, 51, 1-22.
- Morrow B. 1991. The rebirth of legumes. *Food Technol.* 9, 96.
- Myers, C.,1988. "Functional attributes of protein isolates. In Characterization of Proteins": Franks, F. Ed.; Humana Press: Clifton, NJ. USA, 491-549.
- Reddy, N.R., Pierson, M.D., Sathe, S. K., Salukhe, D.K., 1984. Chemical nutritional and physiological aspects of dry bean carbohydrates: A review. *Food Chem.* 13: 25-68.
- Salunke, D.K., Kadam, S.S., 1989. CRC Handbook of World Food Legumes, Vol I, CRC Press: Boca Raton, FL.
- Sharma, B., 1988. İnsan beslenmesinde mercimek ve nohut: Bugünkü durumu ve beklentiler (Lentils and chickpeas in human nutrition conditions: present state and prospects). Herkes İçin Mercimek Sempozyumu (Lentils for Everyone Symposium) (29-30 Eylül 1988), Marmaris/ Muğla, 157-171.
- Trowell H., and Burkitt, D. 1977. Dietary fiber and cardiovascular disease. *Artery* 3(2):107-119.
- Williams, P. and Nakkoul, H. 1983. Some new concepts of food legume quality evaluation at ICARDA. Proceedings of the International Workshop on Faba Beans, Kabuli Chickpeas and Lentils in the 1980s. 395 p, ICARDA, Aleppo/Syria.

“ BİSKÜVİLİK BUĞDAY ÇEŞİT GELİŞTİRME PROJESİ- TUBİTAK 1003 ”

Proje 01.09.2015 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Proje Yöneticiliği Eskişehir Geçit Kuşluğu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdür-lüğü Kalite ve Teknoloji Birim Başkanı Dr. Yaşar KARADUMAN tarafından yapılacak olan tahıllar alanında TUBİTAK 1003 öncelikli alanlar kapsamında 2014 yılında kabul edilen 2140050 no'lu “Bisküvilik Kalitesi Yüksek Buğday Genotiplerinin Geliştirilmesi ve Yerel Popülasyonların Bisküvilik Kalitesi Bakımından Taranması” isimli proje 01.09.2015 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Projenin amacı; araştırma enstitüsü, üniversite ve sanayi işbirliğiyle Geçit Kuşluğu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (GK-TAEM)'nin 10 yılı aşkın yoğun emek ve bilgi birikimi sonucu geliştirdiği ıslah materyalini kullanarak bisküvilik kalitesi yüksek, çiftçi ve sanayici talepleri doğrultusunda, sulu ve kuru koşullar için uygun yeni buğday çeşitlerinin geliştirilmesidir. Aynı zamanda bu proje kapsamında alt proje olarak Bari Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (BDUTAEM)'ünde yürütü-

lecek 2140051 nolu proje ile uzun yıllardır yapılan çalışmalar sonucu ülkemizin farklı yörelerinden toplanmış yerel buğday genetik kaynaklarımızın bisküvi kalite özellikleri yönünden taranması ve mevcut ıslah programlarına yeni genetik kaynakların kazandırılması da sağlanacaktır. Proje kapsamında elde edilecek kapsamlı yetiştirme tekniği ve kalite verileri ülkemiz bisküvilik buğday araştırmaları için önemli bir kaynak olacaktır.

Ülkemizde bisküvi sektörü tahıla dayalı sanayi içerisinde en fazla katma değer yaratan ve ihracata yönelik yatırımların odağı haline gelen çoğu modern teknolojiye sahip 40'ı aşkın firmanın faaliyet gösterdiği bir sektördür. Türkiye bisküvi üretimi yıllar itibarıyla artmakla birlikte 2011 yılı verilerine göre 605 bin ton olarak gerçekleşmiş, bu üretimin 161.8 bin tonu ihraç edilerek 324.5 milyon dolar gelir elde edilmiştir. Dünya bisküvi ticareti 6.83 milyar dolar ihracat, 6.72 milyar dolar ithalat olmak üzere toplam 13.55 milyar dolar olup, Türkiye'nin dünya ihracatındaki payı %3.7 olmuştur (TEB Hububat Sektör Raporu,2014). Ülkemizin ihraç ettiği toplam unlu mamuller içerisinde %60 gibi önemli bir oranının bisküvi ve keklere ait olması oldukça dikkat çekicidir (Anon.,2010). Üretim teknolojisi ve çeşitliliği yanında ihracatında hızla artması sonucu bisküvilik buğdaya olan ihtiyacın ülkemizde yaklaşık olarak 1 milyon tona ulaştığı sektör yetkilileri tarafından belirtilmektedir.

Bisküvi sanayisi için kaliteli hammadde

üretilebilecek bisküvilik buğday çeşitlerine ihtiyaç hat safhadadır. Bisküvi sanayicisi ile yapılan ikili görüşmelerde bu konu sıklıkla dile getirilmektedir ve sektör temsilcileri ihtiyaçlarının önümüzdeki yıllarda oldukça kritik hale geleceğine vurgu yapmaktadırlar. Türkiye'de bisküvilik buğday ıslah programlarına çok fazla önem verilmemesi her yıl gelişen ve hızla büyüyen bisküvi sanayisi için en olumsuz durumdur. Özellikle ihracat yapan bisküvi firmalarının istenilen kalite ve çeşitlilikte bisküvi üretebilmesi için hammaddenin kalitesi ve sürekliliği büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde kullanılan buğdayın tamamına yakını yurt içinden temin edilmekle birlikte bisküvilik kalitesi yüksek hammadde temininde sektör sıkıntı yaşamaktadır ve sektör uygun kalitede ürün elde edeceği çeşit arayışına girmiştir. Sektörde yer alan firmaların Ar-Ge çalışmalarına ayırdıkları zaman ve kaynak azlığı, araştırma kuruluşları ile ortak çalışmalar yürütülmemesiyle birleştiğinde bisküvi sektörünün dünya ölçeğinde rekabet edebilirliği

azalmaktadır (Alpan, 2012). Bisküvi sektöründe ürün kalitesinin önemi o kadar büyüktür ki markanın güvenilirliği ve ihracatın sürdürülebilirliği ancak ürün kalitesine bağlıdır. Tüketici markette aradığı lezzetin sürekliliğini istemekte herhangi bir kalite düşüklüğünde tekrar o ürünü almak istememektedir. Geçmiş yıllarda ürün kalitesizliği nedeniyle ihraç edilen ürünler geri gelmiş bu durum firmaların tekrar o ülkelerde satış yapmasını oldukça zorlaştırmıştır. Ürün kalitesini belirleyen en etkili faktörde hammadde kalitesi yani buğdaydır. Firmalar eğer istedikleri buğdayı bulabilirlerse diğer sorunları çok daha kolay elimine ederek yüksek ürün kalitesi elde edebileceklerini ve bu sorunları yaşamayacaklarını belirtmektedirler.

Bisküvi üretimine en uygun buğdaylar olan *Triticum compactum* buğdaylarının üretimi çok az olduğundan ve bu buğdayların agronomik özellikler (verim düşüklüğü, yatma vb) ve hastalıklara dayanıklılık yönünden dezavantajları bulunduğundan (Anon.,2014); bisküvi üretiminde *Triticum aestivum* (ekmeklik) buğdaylarının yumuşak endospermler ve özellikle düşük protein miktarı ve gluten kalitesine sahip olanları kullanılmaktadır (Hooseney,1994; Elgün ve Ertugay,1995; Bushuk,1998; Griffey vd.,2011a,b). Yumuşak endosperme sahip olan *Triticum aestivum* buğdaylarından genellikle kimyasal kabartıcılar kullanılarak bisküvi, kraker, gofret ve kek gibi pek çok unlu mamul üretilebilmektedir. Bazı ülkelerde ülkemizde olduğu gibi bisküvi fabrikaları ekmeklik buğdayların gluten direncini azaltmak için enzim veya kimyasal katkıları kullanmakla beraber bu durum üretim masraflarını (maliyet ve zaman) önemli oranda arttırmakta ve bazı kimyasal madde kalıntıları insan sağlığı için kısa ve uzun vadede

önemli sağlık sorunlarına neden olabilmektedir. Bisküvilik kalitesi yüksek çeşitlerin geliştirilmesi sektörün ihtiyacının giderilmesinde bu nedenle en geçerli çözüm yol olarak görülmektedir (Moiraghi vd.,2011). Dünyada kışlık ve yazlık olarak ekmeklik buğdaylar üzerinde yürütülen bisküvilik buğday geliştirme çalışmalarında yüksek tane verimi, orta düzeyde erkencilik ve boy, hastalıklara dayanıklılık yüksek bisküvilik kalite özellikleri ile birlikte aranılan parametreler olmaktadır (Radhawa vd.,2011). Bu özelliklerin yanında kışa dayanım, düşük başaklanma gün sayısı, böceklerle dayanıklılık ve geniş adaptasyon kabiliyeti de önemli kriterler olarak görülmektedir (Griffey vd. 2009a,b; 2010a,b,c; 2011a,b). Bisküvilik buğday çeşit geliştirme çalışmalarında ülkelerin bazı bölgelerinde çoğunlukla bisküvilik uygun yumuşak buğdayların yetiştirildiği ve bu bölgelere uygun çeşit geliştirme çalışmalarının olduğu, kuru ve sulu koşullarda çalışıldığı ve bisküvilik buğday ıslah programlarının yumuşak buğday ıslahı olarak kapsamlı ayrı programlar halinde yürütüldüğü görülmektedir (Perry,2008; Griffey vd., 2009a,b; 2010a,b,c; 2011a,b; Chen vd.,2013; Zhang vd.,2007). Çeşit adayları ileri kademede oldukça fazla lokasyonda denemekte, adaylarda öncelikli çevre koşullarına adaptasyonunun iyi olması aranmakta, çok lokasyon ve yılda agronomik verilerin yanı sıra tane, un, hamur ve ürün özellikleri ayrıntılı olarak belirlenmektedir (Moiraghi vd.,2011). Çok çevrede yapılan çalışmalar daha gerçekçi sonuçlara ulaşılmasını mümkün kılmaktadır. Bu çalışmalarda

lokasyon ve lokasyon x yıl interaksiyonunun çeşitler arasında farklılık oluşturması önemli görülse de genetik farklılığın daha baskın bir faktör olduğu dolayısıyla ıslah çalışmalarının oldukça büyük önemi olduğu özellikle belirtilmektedir (Souza ve Kweon,2010).

Ülkemizde son ürünü kullanan tüketicinin isteklerine uygunluk anlamına gelen kalite için çalışmalara buğday ıslah programlarında son 10-15 yıldır daha fazla önem verilmektedir. Lakin çalışmalarda ekmek ve makarna yapım kalitesinin yükseltilmesi ağırlıklı olarak çalışılmakta genellikle diğer ürün grupları pek düşünülmemektedir. Özellikle de bisküvilik buğday için her ekmeklik kalitesi düşük buğdayın bisküvilikçe uygun olduğu düşüncesi ile hareket edilmekte; verim ile kalite arasında genelde zıt yönlü bir korelasyon bulunması verimin artırılması ile düşen ekmeklik kalitenin bisküvi fabrikalarının ihtiyacını karşılayacağı düşüncesi ıslah programlarında hakim düşünce olmaktadır. Fakat ülkemiz için ekmeklik ve makarnalık buğday kalitesi konusunda yapılan ıslah çalışmalarının yumuşak buğday için de gereksinim olduğu araştırmacılar tarafından uzun yıllardır ifade edilmiştir (Atlı vd.,1993; Öztürk ve Özdağ,1993; Ozan ve Karababa,1997).

Gelişmiş ülkelerde bu ihtiyacın ancak bisküvilik buğdaylar içinde ayrı ıslah programları yürütülerek giderildiği görülerek Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nde başlanılan çalışmalar ülkemizde farklı ürün grupları içinde çalışmalara yönelinmesini sağlamış ve diğer programlara model olmuştur. Enstitü'de 2003 yılından beri sulu ve kuru koşullar için bisküvilik

buğday geliştirme çalışmaları yürütülmekte ve bu konuda geniş bir gen havuzu oluşturulmuş durumdadır. Çalışmalarda melezleme çalışmalarında bisküvilik özelliği yüksek yerli ekmeklik buğday genotiplerinin yanı sıra, geçmiş yıllarda yurt dışından ıslah programına dahil edilmiş olan ekmeklik buğday genotipleri de (Oregon Orijinli Materyaller gibi) ebeveyn olarak kullanılmaktadır. Melezleme programında ümitvar yerli ebeveynlerin yabancı orijinli bisküvilik kalitesi iyi çeşitlerle melezlemeleri yapılmaktadır (Anon.,2013; Karaduman,2013; Karaduman ve Ercan,2013a; Karaduman ve Ercan,2013b; Karaduman,2012; Avcıoğlu vd.,2008;). Enstitü'de aynı zamanda International Winter Wheat Improvement Program (IWWIP)'i da bisküvilik buğday geliştirme için materyal temininde önemli bir kaynak olarak kullanılmaktadır (Anon.,2013). Sonuçta bisküvilik buğday geliştirme çalışmalarında yüksek tane verimi, uygun fizyolojik ve morfolojik özellikler, pas hastalıklarına dayanıklılık ve yüksek bisküvilik kalite, seleksiyonun temel amacı durumundadır (Karaduman, 2013). Projede kapsamlı çalışmalar sonucu ileri kademe gelen materyal ile TÜBİTAK projeleri kapsamında sağlanan bütçe ve işbirliği imkânları sayesinde materyalin çok daha ayrıntılı ve kapsamlı testleri yapılarak kalite ve agronomik özellikleri çok iyi tanımlanmış bisküvilik buğday çeşitleri geliştirilecektir. Alt projede ise Türkiye'nin 61 ilinden topla-

nan bisküvilik olarak ümitvar yerel buğday genotiplerinin kapsamlı değerlendirilmesi yapılacaktır. Böylelikle sahip olduğumuz genetik kaynakların korunması, bu kaynakların sürdürülebilir kullanımı, uygulama ve ekonomiye aktarılması mümkün olacaktır.

Proje bütçesi 1.006.969,00 TL'dir. 3 yıl devam edecek projede Tek Dane Karakterizasyon (SKCS) cihazı alınarak Enstitüye kazandırılacak ve tane fiziksel özelliklerinin hızlı ve doğru bir şekilde ortaya konulması sağlanarak ıslah programının etkinliği artırılacaktır. Proje kapsamında toplam 13 araştırmacı ve 3 bursiyer çalışacaktır. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve ETİ Tam Gıda A.Ş. projenin diğer işbirliği yapılan kuruluşları olacaktır. Proje sonucunda Enstitümüzde bisküvilik buğday çalıştayları düzenlenecektir.

KAYNAKLAR

- Alpan M. 2012. Bisküvi sektör raporu. Orta Anadolu Hububat Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamülleri İhraçatçıları Birliği. <http://www.hububat-birlik.org/tr/biskuvi-sektor-raporu>.
- Anon. 2010. Türkiye İstatistik Kurumu 2010 yılı verileri.
- Anon. 2013. Geçit Kusağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Buğday Islah Proje Raporları.
- Anon. 2014. Research Review 2014. United States Department of Agriculture Agricultural Research Service. USDA Soft Wheat Quality Laboratory Website.
- Atlı A., Koçak N., Ozan, A.N. 1993. Orta Anadolu bölgesinde yetiştirilen ekmeklik buğday çeşitlerinin bisküvilik kalitesi üzerine araştırmalar. I. Un-Bulgur-Bisküvi Sempozyumu, 21-22 Haziran, s:57-64, Karaman.
- Avcıoğlu R., Karaduman Y., Bolat N. 2008. Bazı ekmeklik buğday çeşitleri ve ileri kademe hatların bisküvilik kalite özelliklerinin belirlenmesi. Ülkesel Tahıl Sempozyumu, 2-5 Haziran, Konya.
- Bushuk W. 1998. Wheat breeding for end-product use. *Euphytica*, 100, 137-145.
- Elgün A. ve Ertugay Z. 1995. Tahıl İşleme Teknolojisi. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Erzurum.
- Griffey C.A., Thomason W.E., Pitman R. M., Beahm B. R., Paling J. J., Chen J., Gundrum P. G., Fanelli J. K., Dunaway D.W., Brooks W.S., Vaughn M.E., Hokanson E.G., Behl H. D., Corbin R.A., Seago J. E., Will B.C., Hall M. D., Liu S. Y., Custis J. T., Starnier D.E., Gulick S.A., Ashburn S.R., Jones E.H., Jr.; Whitt D.L., Bockelman H. E.; Souza E. J. 2011a. Registration of 'Merl' wheat. *Journal of Plant Registrations* 5: 68-74.
- Griffey C.A., Thomason W.E., Pitman R. M., Beahm B.R., Gundrum P.G., Liu S.Y., Chen J., Paling J. J., Dunaway D.W., Brooks W.S., Vaughn M.E., Seago J. E., Will B.C., Hokanson E.G., Behl H.D., Corbin R.A., Lewis T.R., Hall M.D., Custis J. T., Starnier D.E., Gulick S.A., Ashburn S.R., Whitt D.L., Bockelman H.E., Murphy J.P. 2011b. Registration of 'SW049029104' wheat. *Journal of Plant Registrations* 5:91-97.
- Griffey C.A., Thomason W.E., Pitman R.M., Beahm,B.R., Paling J.J.,

- Chen J., Gundrum P.G., Fanelli J.K., Kenner J.C., Dunaway D.W. Brooks W.S., Vaughn M.E., Hokanson E.G., Behl H.D., Corbin R.A., Hall M.D., Liu S., Custis J.T., Waldenmaier C.M., Starnier D.E., Gulick S.A., Ashburn S.R., Jones E.H., Jr., Whitt D.L., Bockelman H.E., Souza E.J. 2010a. Registration of '3434' wheat. *Journal of Plant Registrations* 4: 44-49.
- Griffey C.A., Thomason W.E., Pitman R.M., Beahm B.R., Paling J.J., Chen J., Fanelli J.K.; Kenner J.C., Dunaway,D.W., Brooks W.S., Vaughn M.E., Hokanson E.G., Behl H.D., Corbin R.A., Hall M.D., Liu S., Custis J. T., Waldenmaier, C. M.; Starnier, D. E.; Gulick, S.A.; Ashburn,S.R.; Whitt, D. L.; Bockelman, H.E.; Souza, E. J.; Brown-Guedira, G.L.; Kolmer, J.A. 2010b. Registration of 'Jamestown' wheat. *Journal of Plant Registrations* 4: 28-33.
- Griffey C. A., Thomason W.E., Pitman R.M., Beahm B.R., Paling J.J., Chen J., Gundrum P.G., Fanelli J.K., Kenner J.C., Dunaway D.W., Brooks W.S., Vaughn M.E., Hokanson E.G., Behl H.D., Corbin R.A., Hall M.D., Liu S., Custis J.T., Waldenmaier C.M., Starnier D.E., Gulick S.A., Ashburn S.R., Jones E.H. Jr., Whitt D.L., Bockelman H.E., Souza E.J. 2010c. Registration of 'Shirley' wheat. *Journal of Plant Registrations* 4: 38-43.
- Griffey C. A., Thomason W.E., Pitman R. M., Beahm B.R., Paling J.J., Chen J., Fanelli J.K., Kenner J.C., Dunaway D.W., Brooks W.S., Vaughn M.E., Hokanson E.G., Behl H.D., Corbin R.A., Hall M.D., Liu S., Custis J.T., Waldenmaier C.M., Starnier D. E., Gulick S.A., Ashburn S.R., Whitt D.L., Bockelman H.E., Souza, E. J., Brown-Guedira G.L., Kolmer J.A. 2009a. Registration of 'USG 3555' wheat. *Journal of Plant Registrations* 2009a. 3: 273-278.
- Griffey C. A., Thomason W.E., Pitman R.M., Beahm B.R., Paling, J.J., Chen J., Gundrum P.G., Fanelli J.K., Kenner J.C., Dunaway D.W., Brooks W. S., Vaughn M.E., Hokanson E.G., Behl H.D., Corbin R.A., Hall M.D., Liu S., Custis J.T., Waldenmaier C.M., Starnier D.E., Gulick S. A., Ashburn, S.R., Jones E.H. Jr., Whitt, D.L., Bockelman H.E., Souza, E. J. 2009b. Registration of '5205' wheat. *Journal of Plant Registrations* 2009. : 283-288.
- Hooseney R.C. 1994. Principles of Cereal Science and Technology (2nd ed.). American Association of Cereal Chemists, St. Paul, MN.
- Karaduman Y. 2013. Seçilmiş Yumuşak Ekmeklik Buğday Hatlarında Bisküvilik Kalite Özelliklerinin Araştırılması. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara.
- Karaduman Y., Ercan R. 2013a. Fast And Easily Applicable Quality Parameters For Soft Wheat Breeding. International Plant Breeding Congress. Book of Abstracts, s:346,10-14 November, Antalya, Turkey.
- Karaduman Y., Ercan R. 2013b. Using Of Mixolab Properties In Cookie Wheat Quality Evaluation, EuroFoodChem. XVII Book of Abstracts 7-10 May, s:570 Istanbul, TURKEY.
- Karaduman Y. 2012. Bisküvilik buğday araştırmaları. Ticaret Borsası Dergisi, yıl:3 sayı:7 s:36-37, Eskişehir.
- Moiraghi M., Vanzetti L., Bainotti C., Helguera M., León, A., Pérez G. 2011. Relationship between soft wheat flour physicochemical composition and cookie-making performance. *Cereal Chem.*, 88:130-136. <http://cerealchemistry.aaccnet.org/>.
- Ozan A.N., Karababa E. 1997. Ekmeklik buğdayların bisküvilik kalitesinin tahmini testler ile belirlenmesi üzerine araştırma. *Gıda*, 22:51-56.
- Öztürk S., Özdağ S. 1993. Bisküvi teknolojisi ve sorunları. I. Un-Bulgur-Bisküvi Sempozyumu, s: 27-29, Karaman.
- Perry K.W. 2008. Trends and New developments in soft wheat quality in North America. ICC International Conference, Bosphorus 2008, 24-26 April, p:51, İstanbul.
- Randhawa H. S., Sadasivaiah R. S., Graf R. J., Beres B. L. 2011. Bishaj soft white spring wheat. *Canadian Journal of Plant Science*, 91:805-810.
- Souza E., Kweon M. 2010. Annual Report. USDA Soft Wheat Quality Laboratory Website. United States Department of Agriculture Agricultural Research Service Soft Wheat Quality Laboratory 1680 Madison Avenue Wooster, OH 44691.
- TEB Hububat Sektör Raporu 2014. T.C. Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü Tarım Ürünleri Daire Başkanlığı <http://www.ibp.gov.tr/pg/sectorpdf/tarim/biskuvi.pdf> 07.03.2014.
- Zhang QiJun, Zhang Yong, He ZhongHu, Zhang Yan, Pena Roberto J. 2007. Effects of solvent retention capacities, pentosan content, and dough rheological properties on sugar snap cookie quality in Chinese soft wheat genotypes. *Crop Sci.* 47:656-664.

Doğal hayat, doğal yaşam, doğal tatlar...

www.tosan.com.tr

Soner YÜKSEL
Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

“ BÖLGE DENEMELERİNİN ÖNEMİ ”

İslah çalışmalarının amacı üreticiye verimi ve kalitesi yüksek çeşitler sağlamaktır.

Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nün Ülkesel Görev Alanı Ülkenin tamamı, Bölgesel Görev Alanı ise Eskişehir, Burdur, Isparta, Kütahya, Afyonkarahisar, Bilecik, Denizli ve Uşak illeridir. Geçit bölgesi ve bunun yanında Orta Anadolu bölgesini kapsayan bu illerde islah amacına uygun olarak geliştirilmiş ileri kademe hatların denenmesi, islah edilen yeni verimli ve kaliteli çeşitlerin üreticiler tarafından yetiştirilmesinin sağlanması, ayrıca üretimdeki çeşitler için üreticilere tavsiye edebilecek bilgileri geliştirmek ve üreticilere aktarmak amacıyla Bölge Denemeleri planlanmakta ve yürütülmektedir.

Bilinmektedir ki verim ve kalite komponentleri yönünden çeşitler arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Tane veriminin yöreye ve çeşide göre değişmesi, çeşitlerin farklı ekolojilerde test edilmesini gerektirmektedir. İslah çalışmalarının amacı üreticiye verimi ve kalitesi yüksek çeşitler sağlamaktır. Araştırmacılar ümitvar gördükleri hatları farklı yer ve yıllarda yetiştirerek, standartlardan üstün olanları çeşit adayı olarak ortaya koymaktadırlar. Ümitvar hatların farklı çevrelerdeki verimleri, gerek genotip ve gerekse çevre etkilerinin sonucu oluşmaktadır. Bu tip denemelerde genotip x çevre etkilerinin incelenmesiyle, her bir genotipin diğer genotiplere nazaran adaptasyonları hakkında bilgi çıkarmak mümkün olmaktadır.

Üretimdeki çeşitlerle birlikte, yeni çeşit adaylarının ve yerel populasyona ait çeşitlerin agroekolojik özellikleri yönünden Orta Anadolu ve Batı Geçit Bölgeleri için verim potansiyeli yüksek, kaliteli çeşitlerin belirlenmesi için Bölge Verim Denemeleri önem taşımaktadır.

Denemeler her yıl farklı yerlerde yapıldığından, değerlendirmede yıl faktörü dikkate alınmadan ve her deneme ayrı bir çevre olarak ifade edilmektedir. Tüm çevrelere iyi uyum gösteren çeşitleri Orta Anadolu ve Geçit Bölgelerine tavsiye etmek mümkündür.

Üretimi yapılan çeşitler büyük ölçüde çevreden etkilenmektedir. Bu açıdan çeşit önerirken özellikle tarla koşullarını da dikkate almak gerekmektedir. Çeşitler, kötü çevre koşullarına en iyi uyum göstermesi, stabilitesinin yüksek olması, hem yüksek verim hem de kötü çevrelere iyi uyum göstermesi veya daha iyi koşullarda daha yüksek verim vermesi özellikleri ile bölgelere önerilebilir. Tüm bu sonuçlara göre geniş olarak üretimi yapılan Orta Anadolu ve Batı Geçit Bölgeleri için verim ve/veya diğer özellikleri ile diğer eski çeşitlerden üstün olan yeni çeşitlerin üretim alanlarına hızla sokulması önem taşımaktadır. Böylece bu bölgelerde, çevre şartlarından daha az etkilenen, daha fazla verimli ve üstün kalitede yeni çeşitler sayesinde hem Orta Anadolu'da iklimden kaynaklanan kalite bozulmaları azaltılabilecek hem de birim alandan daha fazla verim dolayısı ile milli ekonomiye daha fazla katkı sağlanacaktır.

Son olarak, yeni geliştirilen çeşitlerin çiftçilere yerinde gösterilmesi amacı ile denemelerle beraber Demonstrasyonlar kurulmakta ve düzenlenen Tarla Günleri ile üreticilere tanıtım çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca, İslah edilen çeşitlerin yetiştirme teknikleri, hastalık ve zararlılarla mücadele çalışmaları ile ilgili araştırma sonuçları bölge çiftçileri ile paylaşılmakta mevcut veya olası sorunların tespiti bölge çalışmaları ile sağlanmaktadır.

“ ÜRETİCİLERİN BUĞDAYDA KALİTE BİLİNCİ ARTMAYA BAŞLADI ”

Eskişehir Ticaret Borsası “Eskişehir’de buğday kalitesini yükseltme çalışmalarına başlamıştır”.

Eskişehir’de son yıllarda üretilen buğdayların yüksek miktarları bulan bir kısmı çeşitli özelliklere bağlı olarak düşük kalitede çıkmakta ve bu nedenle düşük fiyatlarla satılabilmektedir. Önceki yıllarda da kalitenin önemi ve kaliteyi azaltan unsurlar konusunda yapılan uyarılara karşılık çoğu üretici bunu pek fazla önemsememiş adeta göz ardı etmiştir. İlimizde yetiştirilen ekmeklik buğdayların istenen kalite özelliklerinden uzaklaştığı ve kalitede olan düşüklüğün neredeyse her yılın ürününde görülmeye başladığı gerekçesiyle çok sayıda un fabrikası oldukça yakın bir geçmişte başka illere taşınmıştır. Geçmişte başka illerden çok sayıda alıcısı olan Eskişehir buğdayının bu durumdan kurtulması için sorunun temel

nedenlerinin ortaya konulması ve zaman kaybetmeden bu nedenleri ortadan kaldıracak ya da etkilerini önemsiz bir düzeye indirecek yol ve yöntemlerin uygulanmasını, uygulanmakta olanların ise daha etkin hale getirilmesini sağlamak amacıyla Eskişehir Ticaret Borsası “Eskişehir’de buğday kalitesini yükseltme çalışmalarına başlamıştır”. Bu program çerçevesinde her yıl Borsada satılması için getirilen buğdaylarda yapılmakta olan kalite analizlerinin sonuçları; o üretim yılı sonunda düzenlenen toplantılarda buğday üreticilerinin, buğday tarımıyla ilgili olan bütün kamu ve özel kuruluşların,

sivil toplum ve kamu yararına çalışan kuruluşların, buğday ve un ticareti yapanların ve un üreticilerinin katıldığı seri toplantılarda sunulmaktadır. Toplantılarda, yılın buğday ürününün il çapında sahip olduğu kalite düzeyi konusunda fikir verebilecek önemli ve güvenilir bir kaynak olan bu bilgiler üzerinde katılımcıların görüşleri ve kaliteyi olumlu ya da olumsuz etkileyen unsurlar üzerindeki yorumları alınmaktadır. Bütün bunlar sonucunda; atılabilecek adımlar, alınabilecek önlemler ve yürütülebilecek çalışmalarla ilgili olarak belirlenen konular bir rapor haline getirilmektedir. Diğer bir çalışma analizlerde o yıl kalite özellikleri bakımından öne çıkan çeşitlerin il çapında duyurulmasıdır. Eskişehir’de buğday kalitesini yükseltme çalışmaları çerçevesinde yürütülen bir başka çalışma ise, çeşitli ilçe merkezlerinde Borsa tarafından düzenlenen toplantılarda, buğdayda kalitenin neden önemli olduğunun anlatılması ve kalitenin yükseltilmesi için yapılması gereken tarım uygulamaları konusunda bilgilerin verilmesidir.

Toprak Mahsulleri Ofisi, kaliteyi teşvik amacıyla 2011 yılından başlayarak fiziksel analiz yanında protein oranına göre de fiyatlandırma yapmaya başlamıştır. Özellikle 2013 ve 2015 ürünlerinde kalite özelliklerindeki düşüklük nedeniyle beklediği fiyatları bulamayan üreticiler, kaliteli ürün yetiştirmeye ilgi duymaya başlamışlardır. Borsada analizi yapılan 2015 yılı ürünü buğdayların % 52,9 u düşük vasıflı olarak belirlenmiş, bunların üçte ikisine yakın bir kısmının düşük vasıf-

lı olmasının nedeni protein oranının azlığı olarak saptanmıştır. Bu sonuçlar da kaliteye ilginin artmasına katkı yapmıştır.

Eskişehir ili ekmeklik buğdaylarında kaliteyi düşüren unsurlar olarak süne zararı, hatalı gübre uygulamaları ve gittikçe azalan toprak verimliliği öne çıkmaktadır. Süne zararının önlenmesi veya en düşük düzeye indirilmesinde en büyük sorumluluk bundan zarar görecektir olan üreticilere düşmektedir. Üreticilerin bir kısmı konunun önemini tam algılayamadığı, bir kısmı bilgi eksikliği, bir kısmı ise ilgisizliği nedeniyle zarar görmektedir. Bunların tedbirsizliği nedeniyle, mücadelesini yapan komşuları da zarara uğrayabilmektedir. Üreticilerin bu konuda görevli olan resmi kurumlarla tam bir işbirliğinde olması, süne ile mücadelenin başarılı olmasına büyük katkı yapacaktır. Başta Ziraat Odaları olmak üzere üretici kuruluşlarının da bu mücadelede aktif rol alması başarıyı kolaylaştıracaktır. Süne ile mücadele için görevli olan resmi kuruluşlar süne değerlendirmelerini yeterince ve zamanında yapmalı, üreticileri zamanında ve gerektiği kadar bilgilendirmelidir. Süne ihmale gelmeyen bir zararlıdır, ona karşı hep birlikte mücadele etmek ve bilinen bütün yol ve yöntemleri eksiksiz bir şekilde uygulamak gerekir. 2013 yılı ürününde süne nedeniyle uğranan büyük zarar unutulmamalıdır. O yılın ürününden Borsada analizi yapılan 89 710 ton buğdayın %41 lik kısmı düşük vasıflı bulunmuş, bunların yarısından fazlası (% 22) süne zararı nedeniyle düşük vasıflı sınıfa girmiştir.

Gübre kullanımında il genelinde yaygın bir şekilde hatalı uygulamalar yapılmakta, sonuçları birçok yönden zarar getirmektedir. Üretici gerçekte alabileceği verim miktarına ve/veya ulaşabileceği kalite düzeyine ulaşmadığı için ürününden gerçekte sağlayabileceğinden daha azını kazanmakta, gübre-

ye verdiği paranın karşılığını alamamakta, toprağının verim gücünün olumsuz etkilenmesine de neden olabilmektedir. Organik gübre kullanımı azdır, bunları doğru uygulama, çok daha azdır. Kimyasal gübrelerin kullanımında ise gübre çeşidi tercihinde, tercih edilen gübrenin uygulama dozunda ve uygulama zamanında yapılan hatalar nedeniyle gübrelerin faydalı etkilerinden yeterince yararlanılamamaktadır.

Eskişehir'de özellikle kuru tarım alanlarında yer alan topraklarda organik madde oranı düşüktür. Toprakların önemli bir kısmında kireç oranı yüksektir ve bu toprakların bir kısmında fosfor birikimi olmuştur. Büyük kısmında sülfür ve bazı mikro elementlerin eksikliği bulunmaktadır. Özellikle kimyasal gübre uygulamalarındaki hatalar nedeniyle faydalı toprak canlılarının sayısı azalmaktadır. Bütün bunlar ve diğer bir kısım etkenler bir araya geldiğinde toprakların verim gücü yavaş yavaş düşmektedir. Toprağını zayıf gören üreticilerin bir kısmı birim alana daha fazla kimyasal gübre uygulamakta, bir kısmı gübre çeşitlerini hiç bir bilgiye dayanmadan birbirleriyle karıştırarak uygulamakta, bazıları tabana sadece azotlu gübre vermekte, üst gübre olarak ise fosfor ve azotu birlikte bulunduran ve aslında tabana atılması gereken gübreyi bile denemektedir. Bazı yıllarda arka arkaya sadece hayvan gübresi verenler de olmaktadır. Gübreleme için toprak analizi yapılmasının faydasını hala anlayamayanlar olduğu gibi, bazı üreticiler tarlalarının çok sayıda küçük parçalar halinde olması nedeniyle, bazı üreticiler icar tuttuğu tarlalara yaptırmak istemediği için bundan kaçınmaktadır. Analizi fayda için değil, teşvikler nedeniyle yaptıran bir kısım üretici ise sonucu çok etkileyen örnek alma şekline hiç özen göstermemektedir. Toprak analizleri doğru zamanda ve önerildiği şekilde alınmış örneklerde yapıldığında, bunların

sonuçlarına göre yapılacak gübre uygulamaları sadece üretilmekte olan bitkilerin ihtiyacı olan besin maddelerinin doğru ve yeterli verilmesini sağlamakla kalmaz, toprağın canlılığının artmasına, olumsuz bazı özelliklerinin azaltılmasına da önemli katkı yapar. Toprakların verim gücünün yükseltilmesi için, özelliklerine uygun olarak seçilen toprak düzenleyicilerin bir program dahilinde kullanılması da önemli faydalar sağlamaktadır. Toprak verimliliğinin artması ve olumsuz bazı özelliklerinin düzelmesi için çok önemli bir yol da doğru bir münavebe (ekim nöbeti) uygulamasıdır. Topraktaki sert tabakaların kırılmasında kazık köklü bir ürünle münavebe çok faydalı olurken, fosfor birikimi olan topraklarda yulafı ekim nöbeti içine almak, tuz fazlalığı olan yerlerde arpayı, nohudu ekim nöbetinde kullanmak, hem organik madde hem de azot sağlayan baklagil yem bitkilerinden birini münavebe sistemine sokmak, toprak verimliliğinin artması için çok faydalı olmaktadır.

Halen ilimiz genelinde çok sayıda buğday çeşidi üretilmektedir. 2012 yılında Eskişehir Ticaret Borsasına getirilen buğdaylar 42 çeşidin ürünüyken, çeşit sayısı 2013 de 60, 2014 de 63, 2015 te ise 62 olmuştur. Borsaya getirilmemiş olan çeşitler de bulunmaktadır. Üreticilerin büyük çoğunluğu ürettiği çeşidin özelliklerini tam bilmemekte, bazıları ismini bile bilemediği sadece verimli olduğu söylenen çeşitleri ekmektedir. Ektiği çeşidin kuru koşullara mı, sulu koşullara mı uygun olduğunu bilmeyenlere de rastlanmaktadır. Çeşitli etkilerle kısa zamanda hatta bazen her yıl başka bir çeşide geçen üretici sayısı hiç az değildir. Bu alışkanlıkların bırakılması ve uzmanların önerilerine dikkat edilmesi hem verim hem de kalite bakımından büyük kazanç sağlayacaktır.

“ 2014-15 ÜRETİM YILINDA ESKİŞEHİR BUĞDAYLARININ KALİTE GÖRÜNÜMÜ ve YILIN ETKİLERİ ”

Analizi yapılan buğdayların ait olduğu 62 çeşitten 36 sı, bütün özellikleriyle 1. veya 2. sınıf ekmeklik buğday grubuna girmiştir.

Eskişehir Ticaret Borsası'na işlem görmesi için 274 köy/mahalle 'den getirilmiş olan 62 çeşide ait 2015 ürünü buğdaylardan Borsa Laboratuvarı tarafından alınan 10386 örnekte yapılan 311580 analizin sonuçlarına göre buğdayların yarısından fazlasının (%52,9) düşük vasıflı olduğu görülmüş, düşük vasıflı buğdayların neredeyse üçte ikisine yaklaşan bir kısmının (%61,9) bu sınıfa girmesinin nedeni, protein oranının %10,4 ve altında olması olarak belirlenmiştir.

Borsaya satılmak üzere getirilen ve kalite analizi uygulanan buğdayların çeşitleri şunlardır: Al'batros Odes'kyı, Adagio, Aglika, Ahmetağa, Aldane, Alpu, Altay 2000, Atay 85, Avario, Aytın 98, Bayraktar, Bereket, Bezostaja 1, BonaDea, Cömert, Çetinel, Dağdaş 94, Demir 2000, Ekiz, Enola, ES 86/7, Esperia, Flamura 80, Flamura 85, Forblanc, Gelibolu, Nota, Kırgız 95, Konya 2002, Krasunia Odeka, Kutluk 94, Mesut, Midas, Müfitbey, Nacibey, Pehlivan, Quality, Renan, Rumeli, Selimiye, Soyer, Sönmez 2001, Gencesi, Gerek 79, Gün 91, Hakan, Harmankaya

99, Hasat, İkizce, İveta, Kaan, Karasu, Kate A-1, Kırac 66, Sultan 95, Syrena Odeska, Te-kirdağ, Tosunbey, TT 601, Ukrayna, Yubiley-naya, Yunak.

Analiz sonuçlarına göre hektolitreye ağırlığı 61,9-84,5 kg; protein oranı %8,1-17; gluten miktarı 14-45 g arasında değişmiştir. Bu değerler, üretilen buğdayların 1.sınıf ekmeklikten, düşük vasıflıya kadar değiştiğini göstermektedir. Analizi yapılan buğdayların ait olduğu 62 çeşitten 36 sı, bütün özellikleriyle 1. veya 2. sınıf ekmeklik buğday grubuna girmiştir.

Kalite özelliklerinin düzeyi, ekilen çeşidin genetik yapısına, çeşidin ekildiği toprağın verimlilik gücüne, yetiştirme için yapılan uygulamalara ve yetiştirildiği yörenin iklim koşullarına bağlı olarak değişebilmektedir. Aynı çeşidin kalite değerlerinin değişik yörelerde çok farklı çıkması bir ölçüde çeşit-çevre ilişkisine bağlanabilirse de, aynı çeşidin iklim koşullarından aynı şekilde etkilendiği birbirine yakın komşu tarlalardan getirilen ürünlerinde bile kalite özellikleri bakımından ciddi farklar görülmesi, yetiştirildikleri tarlaların toprakları arasındaki verimlilik farkından ve/veya uygulanan tarım tekniklerinden ileri gelmektedir.

2014-15 üretim yılı; özellikle üretilecek buğday çeşitleri, bunlara verilecek gübrelerin çeşidi, miktarı ve uygulama zamanı ile dip patlatma uygulamasının faydaları gibi bazı

konularda dersler çıkarılacak bir yıl olmuştur. Yılın gidişini ve buna göre yapılan tavsiyeleri dikkate almayan, alışageldikleri gibi üretim uygulamaları yapanlar gerçekte alabilecekleri verim potansiyeline ulaşmamışlar, ürünlerinde de önemli ölçülerde kalite düşüklüğü meydana gelmiştir.

Eskişehir'de Eylül-Haziran periyodunda alınan yağış toplamı çok nadir görülebilecek kadar yüksek olmuş, bu süre içinde 533,9 mm yağış alınmıştır. Verimi çok olumlu etkileyen bu yağış, sulu üretim yapanların su verme sayısını azaltıp maliyeti düşürmüştü, bunun yanı sıra diğer işlerine daha çok zaman ayırabilmelerine olanak sağlamıştır. Bu yağışların bir önemli faydası da süne zararının azalmasına yaptığı önemli katkı olmuştur. Böylece hem zaman, hem para kaybı olmamış, hem de olası kimyasal ilaç kullanımının çevreye yapabileceği olumsuz

etkiler yaşanmamıştır. Yüksek miktardaki yağışların bağlı fosforun bir kısmını çözebildiği bilinmektedir. Alınan yüksek yağışın bu bakımdan da bir yarar sağlamış olması mümkündür. Bu üretim yılı kuru tarım yapanlar için de tam bir şans yılı olmuştur çünkü ürünleri adeta sulama yapılmış gibi normalin oldukça üstünde verim vermiştir. Dip patlatma yapan üreticilerin topraklarında ise daha fazla su depo edilme olanağı olmuştur.

Bu miktardaki yağışın faydaları yanında getirdiği sorunlar ve zorluklar da olmuştur. En önemlisi normal yıllarda verilen miktarlar kadar kullanılan azotlu gübrenin yetersiz kalması olmuştur. Bu bir yandan azotun yıkanma ile kaybı, diğer yandan yeşil aksamın (biyokütle) fazla büyümesi sonucu bitkinin harcadığı azotun artmasıyla meydana gelmiştir. Biyokütleyle harcanan azotun artması taneye harcanan azotun miktarını azalttığı için, tanede protein oranı olumsuz etkilenmiştir. Sarı pas, yaprak lekeleri, kök ve sap çürüklüğü hastalıkları yer yer verimi ve kalite özelliklerini düşürücü olmuştur. Çok yoğunlaşan ve sürekli çıkan yabancı otlarla mücadele büyük zorluklar getirmiş ve masrafa yol açmıştır. Tane bağlamış başaklar

üzerine düşen yağışların yaptığı gluten yıkanması ve kara benek (embriyo kararması) hastalığı, kaliteyi ve dolayısıyla ürün fiyatlarını düşürmüştür. Taban tarlalarda göllenme sorunu yaşanmış, dip patlatma yapılan az sayıda tarlada ise göllenme çok daha az görülmüştür. Bu üretim yılında bambul, hortumlu böcek, köstebek zararı gören alanlar genişlemiş, fare zararı büyük boyut kazanmıştır.

2014-15 üretim yılının gidişi, kuru tarım yapan birçok üreticiyi 2016-17 üretim yılında yetiştirecekleri buğday çeşitleri konusunda şaşırtmıştır. Bu üreticiler normalin bir hayli üstünde gelen yağışın çok ender görülen bir yağış olduğunu dikkate almadan, belki de yine tekrarlanabileceği ümidiyle, sulanır koşullar için geliştirilmiş yüksek verimli çeşitleri ekmeyi planlamışlardır. 2015 de başlayan ve 2016 da sürmesi muhtemel olan "El Nino" etkisi nedeniyle, daha önceki bazı El Nino yıllarında olduğu gibi kuraklık görülmesi ve/veya meteoroloji uzmanlarının tahmin ettikleri gibi 2016 'nın yüzyılın en sıcak yılı olması halinde, suya ihtiyacı yüksek olan çeşitlerin sulama olanağı olmayan kuru

tarım alanlarında büyük kayıplara uğrayabileceği konusunda yoğun uyarılar yapılmış, uyarıları dikkate alan üreticilerin bir kısmı kuru koşullar için geliştirilmiş çeşitlere dönerken, bir kısmı şansını denemekte ısrarcı olmuştur. Sonbaharın gerek yağış gerekse sıcaklık bakımından uygun geçmesi sonucu, zamanında ekim yapanların buğdaylarında çıkış sorunu olmamış, geç ekim yapanların bir kısmında ise çıkış bahara kalmıştır. Kış aylarında iklimin yumuşak geçmesi nedeniyle çıkış yapmış buğdaylarda, herhangi bir zarar görülmemiştir.

RÖPORTAJ

“ 4. MESLEK KOMİTESİ ”

“Kuruyemiş sektörümüz yarattığı katma değer ve sağladığı istihdam ile göz dolduruyor.”

Komite
Başkan Yardımcısı

Necati NAYİR

Meslek Komitesi Üyesi

Bülent GÜRBÜZ

Meslek Komitesi Üyesi

Selim YALÇINER

Meslek Komitesi Üyesi

Emre KOVAN

ETB 4.MESLEK KOMİTESİ Başkanı Cevdet KURTULUŞ, ülkemizin hemen hemen her bölgesinde başta fındık olmak üzere, incir, kayısı, üzüm, yer fıstığı, antep fıstığı, ay çekirdeği, kabak çekirdeği gibi belli başlı kuruyemişler üretilebilmektedir. Sektörümüzün vazgeçilmez hammadde kaynağı tarımdır, biz diğer gıda sektörlerinde olduğu gibi gücümüzü tarımdan almaktayız. Ülkemizin hemen her köşesinden üreticilerimizin tarlasından aldığımız ürünleri gıda güvenliğine uygun olarak aynı tazelik ve lezzette tüketime hazır hale getirmek üzere teknolojik tesislerimizde işlemekte, paketlemekte ve kaliteli natürel ürünler olarak pazara sunmaktayız. Her geçen gün büyüyen sektörümüz ilimiz ve ülkemiz ekonomisine ciddi miktarda katma değer ve istihdam sağlamaktadır. İhracatta da azımsanmayacak bir hacme ulaşmıştır. Tüketicilerin her geçen gün artan kaliteli yaşam bilinci ve beslenme uzmanlarının tavsiyeleri ile sağlıklarını ve formlarını koruma çabaları. Sağlıksız çerezler yerine besin değerleri yüksek, enerji ve vitamin deposu

Komite Başkanı / Cevdet KURTULUŞ

gıdalar arasında olan kuruyemişlere yönelmeleri. Sektör olarak yaptığımız doğru ve etkin bir tanıtım çalışmaları, kuruyemiş sektörümüzü hızlı gelişen, önü açık sektörler arasına sokmaktadır.

Açık çerez tüketimi çok yaygın olmasına rağmen artan tüketici bilinci ile hijyen ve tazelik yönünden üstün olan paketli kuruyemişlere talep de her geçen gün artmaktadır. İç pazarda paketli kuruyemiş sektöründe kurumsallaşan, markalaşan birçok firmanın olduğunu, bu başarıyı yakalayan firmaların, başarılarını devam ettirerek, dış pazarda da dünya çapında marka olma yolunda çalışmalarını sürdürmekte olduğunu belirten KURTULUŞ, sektörü ile ilgili sorularımızı şu şekilde cevaplandırdı.

Meslek Komiteniz Hakkında Bilgi Verir misiniz?

Borsamız 4.Meslek Grubunda 3 Anonim Şirket, 11 Limited Şirket, 1 Tüketim Kooperatifi ve 16 Şahıs şirketi olmak üzere toplam 31 üye ile Gıda Toptancıları, Kuruyemişçiler ve Yağ Sanayicileri olarak yerimizi alıyoruz. Borsa meslek komiteleri, meslek gruplarınınca dört yıl için seçilmektedir. Borsamız 4.meslek komitesinin 5 üyesi bulunmaktadır. Üyelerimiz her ay düzenli olarak Eskişehir Ticaret Borsası toplantı salonunda bir araya gelmekte, sektörlerimiz ile ilgili öne çıkan gelişmeler ile çözüm bekleyen sorunları görüşmekte, çözümler üretmeye çalışmaktadır.

Meslek Komitenizin 4 Yıllık Hedefleri Nelerdir?

- Kuruyemiş sektöründe kayıt dışılığın önlenmesi adına tarımsal üretime prim desteği ile teşvik verilmesini sağlamak üzere çalışmalar yapmak.
- Bölgemizde ceviz, badem ve çerezlik ay çekirdeği yetiştiriciliğinin artırılmasını sağlamak.
- Ayçiçek yağı üretiminde ithalatın azaltılması amacıyla bölgemizde yağlı tohum ziraatının artmasını destekleyecek çalışmalar yapmak.
- Toptan gıda ve perakendecilik sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizin yeni rekabet koşullarına uyum sağlayabilmeleri için müşteri ilişkileri, müşteri hizmetleri, tanıtım ve pazarlama konularında gerekli eğitimleri almalarını sağlamak.

Kuruyemiş Sektörünün Eskişehir İlinde Kapasitesi Nedir?

Kuruyemiş sektöründe, tarımsal üretimde çiftçiye prim desteği verilmiyor olması, kayıt dışılığı arttırmaktadır, bu nedenle sektörümüzün kapasitesini tam olarak bilememekteyiz. Karadeniz bölgesinde Fındık, Malatya ilinde kayısı üretimi gibi milli ürünlerimiz olarak saydığımız, dünya lideri olduğumuz daha birçok ürün, ülkemizin hemen hemen her yerinde üretilmektedir. İlimizde ise az miktarda çerezlik ayçiçeği, kabak çekirdeği ve leblebik nohut üretilmektedir.

Kuruyemiş Sektörünün Bölge Ekonomisine Katkıları Nelerdir?

Hammaddenin ilimizde yetersiz üretilmesine rağmen, kuruyemiş üretim, satış ve pazarlama faaliyetlerinde bulunarak, önemli miktarda istihdam ve katma değer yaratma başarısını gösteren irili ufaklı 15 civarında firma vardır. Ulusal çapta, yaygın dağıtım ağları ile ülke genelinde tüm ulusal ve yerel zincir mağazalarda, seçkin satış noktalarının raflarında dökme ve paketli ürünlerini Türk tüketicisine ulaştırmaktadır. Övünerek belirtmek isterim ki bu firmaların arasında markalaşarak, uluslararası pazarda da kendine yer edinme başarısını gösteren dünya çapında 40'ı aşkın ülkeye ihracat gerçekleştiren ülkemize döviz girişi sağlayan şehrimizin ve ülkemizin yüz akı kuruyemiş üreticisi firmalarımızda bulunmaktadır.

Kuruyemiş Sektörünün Bölgedeki Sorunları Nelerdir?

Sektörümüzün öncelikli sorunu, tarım sektöründen yeterli miktarda ve istenilen kalite ve doğallıkta hammaddenin temin edilememesidir. Çiftçilerimizin üretim, depolama ve muhafaza konusunda bilgilerinin yetersiz olması. Bölgemiz iklim koşullarında yetişebilen ceviz, badem, ayçiçeği, kabak çekirdeği üretiminin bölgemizde yetersiz seviyede üretiliyor olması.

Sektörümüzde kullanılan dışarıdan ithal edilen hammaddeler için uygulanan gümrük vergisi oranlarının yüksek olması. Kuruyemiş sektörünün ve doğal sağlıklı gıdalar arasında yer alan kuruyemiş ürünlerin tüketicilerimize tanıtımlarının yetersiz olması.

Kuruyemiş Sektörünün Sorunlarına Çözüm Önerileriniz Nelerdir?

Her geçen gün daha da büyümekte ve gelişmekte olan sektörümüzün, hammadde kaynağı tarımdır, daha önce belirttiğim gibi biz gücümüzü ülke tarımdan, doğal yöresel ürünlerimizden almaktayız. Tarım bize yeterli miktarda ve standart kalitede hammadde sağlarsa sektör olarak ticaretimiz gelişir, ulusal ve uluslararası piyasalarda rakiplerimiz ile rekabet edebilir, onlara üstünlük sağlayabiliriz. Tüm bunları sağlamak için. Tarımsal üretim planlaması yapılmalı, iyi tarım ve organik

tarım uygulamalarına geçilmelidir. Yeterli, kaliteli sürdürülebilir tarımsal hammadde üretimi için ürünün yetiştirilmesi, hasat sonrası elenmesi, temizlenmesi ve uygun koşullarda depolanarak muhafaza edilmesi konularında çiftçilerimiz bilgilendirilmeli, tohum, makina teçhizat ve diğer girdi alımlarında maddi destek ve teşvikler ile yetiştirilen ürün bazında prim desteği verilmelidir. Verilecek teşvikler kayıt dışılığın önlenmesini, sektörümüzde doğru ve güvenilir istatistiklerin üretilmesini de sağlayacaktır. Net ithalatçı olduğumuz badem, ceviz gibi ürünler ile diğer kuruyemiş ürünlerinin üre-

timi için prim desteği ve teşvikler verilmeli, üretimin arttırılması sağlanmalıdır. İthal edilen badem, ceviz ve kaju ithalatında uygulanan yüksek gümrük vergisi oranları azaltılmalıdır. Kuruyemiş sanayinde, üretimin yanında diğer bir önemli husus da tanıtımdır. Kuruyemiş markalarımızın, ürün çeşitlerimizin uluslararası piyasalarda doğru pazar araştırmaları ve stratejileri ile tanıtım kampanyalarının yapılması gerekmektedir. Ayrıca iç pazarda da tüketicilerimiz mineral ve vitaminler açısından zengin, sağlıklı ve natürel kuruyemiş ürünlerinin tüketilmesi konusunda bilinçlendirilmelidirler.

SERKA

TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Merkez: Umurbey Mah. Büyükdöllük Yolu Üzeri
(Edirne Ticaret Borsası) Sok.7 A5/2 - Edirne
Tel: 0284 226 86 02 Fax: 0284 226 83 96
Gsm: 0532 474 69 22 E-mail: serkatarim@gmail.com
Şube: Gündoğdu Mah. Borsa Cad. 21/10
Eskişehir Ticaret Borsası Odunpazarı - Eskişehir
Tel: 0850 522 21 43

✉ info@serkatarim.com.tr 🌐 www.serkatarim.com.tr

f SERKATARIM

Metin BİLGİLİ

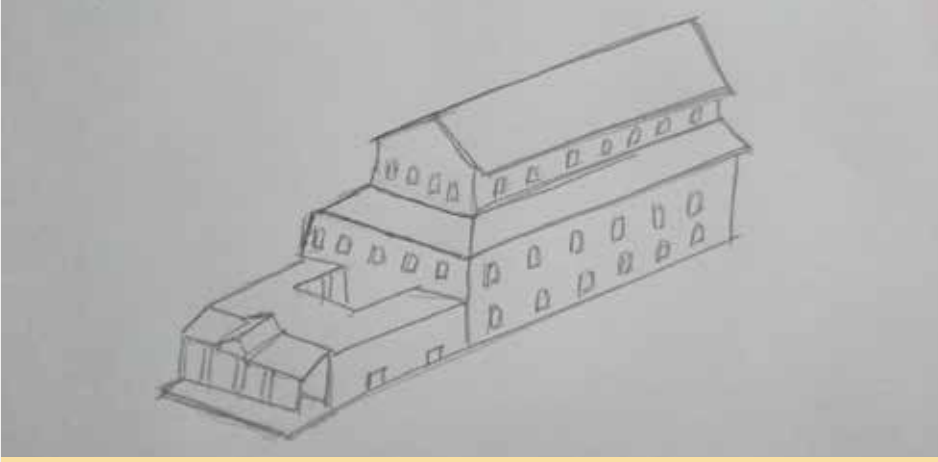
“ KÜLTÜR, TARİH ve GEZİ SÖYLEŞİLERİ ”

AYASOFYA

HAGAI SOPHIA / İLAHİ BİLGELİK

Bu günkü kültür ve tarih söyleşimizde Ayasofya'yı konuşacağız. Günümüzde Ayasofya olarak anılan yapı Roma döneminde Hagai Sophia yani İlahi Bilgelik anlamına gelen bir isimle anılmakta idi. Yapı 324 yılında kilise olarak ahşaptan yapılmıştı, ancak yanan ve yıkılan yapı 537 yılında Justinian tarafından tekrar yaptırıldı, kubbesinin taşımaması ve yıkılması sonrasında 557 yılında kubbe daha yuvarlak olan bu günkü haline getirildi.

324 Yılında yaptırılan ahşap bazilikayı sketch olarak çizmeye çalıştım.

Bu yapı 381 yılında Ariuşular tarafından yakılmıştır.

558 yılında depremde üçgen şeklinde olan kubbe yıkılıyor.

558 yılında kubbe 6,25 m daha yüksek olacak şekilde yaptırılıyor ve bu günkü şekline geliyor.

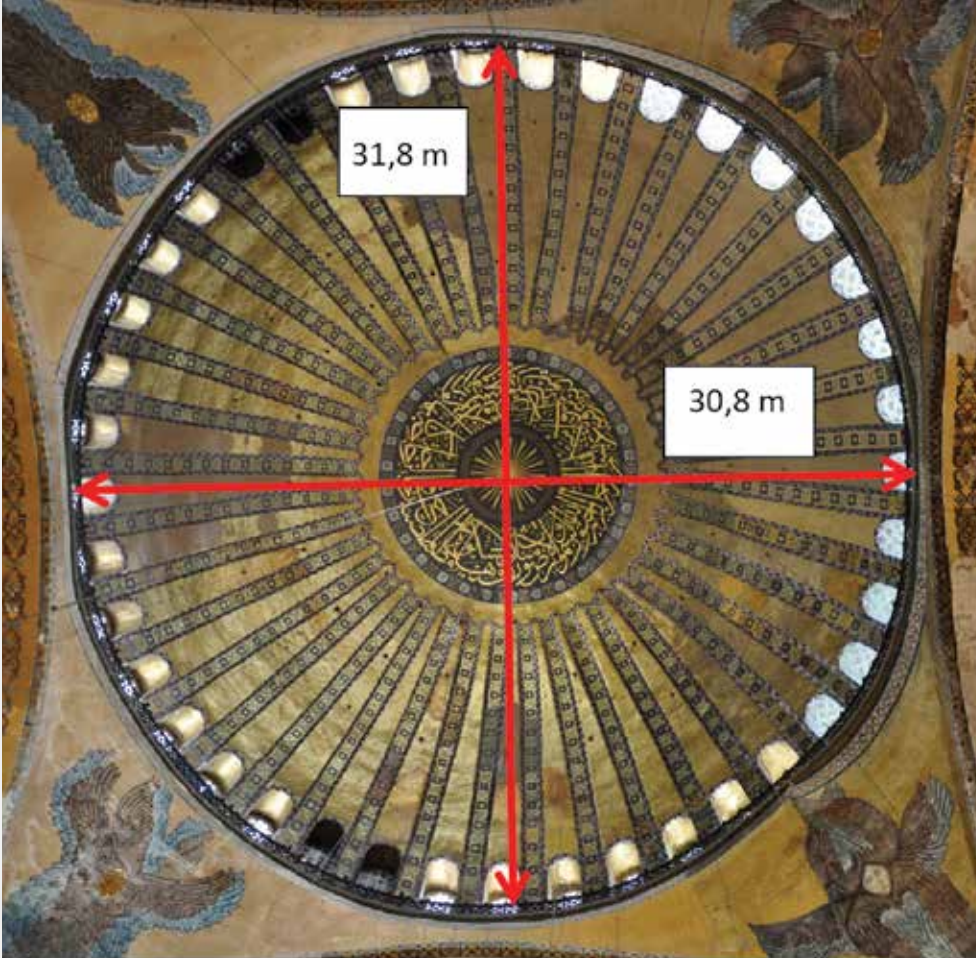
1453 yılında Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethi ile ilk minare yaptırılır.

Osmanlı döneminde eklenen 3 minare ile Ayasofya bu günkü şeklini alır.

1943 yılında Atatürk tarafından müze haline getiriliyor.
1993 yılında iç restorasyon başlatılıyor ve 2010 sonunda tamamlanıyor.
Theodosius'un ilk yaptırdığı binanın kalıntıları bahçede giriş kısmında görülmektedir. Kazılar yapılmış, ancak ana binaya zarar vermemesi için sonlandırılmıştır.
Kilise döneminde'de, Cami döneminde 'de üst kat bayanlara ayrılıyordu. Üst kat balkonunun ortasında kraliçenin dikileceği yeri

belirten bir yuvarlak mermer bulunmaktadır. İkona döneminde Ayasofya'ya çok zarar verilmiştir. III. Leo iç kısımdaki heykelleri attırmıştır. 1204'te haçlı seferleri sırasında Dandolo tarafından Katolik başkilisesi ilan edilmiştir. Haçlı seferleri döneminde de Ayasofya çok zarar görmüştür.
Fatih Sultan Mehmet döneminde Ayasofya içindeki resimlerin üzeri zarar görmemesi için boyatılmıştır. Bu nedenle eserler günümüze kadar gelebilmiştir.

Yukarıda fotoğrafladığım Ayasofya kubbesinin elipsoit olduğu ve deforme olduğu görülüyor (1 metre bozulma olmuştur).

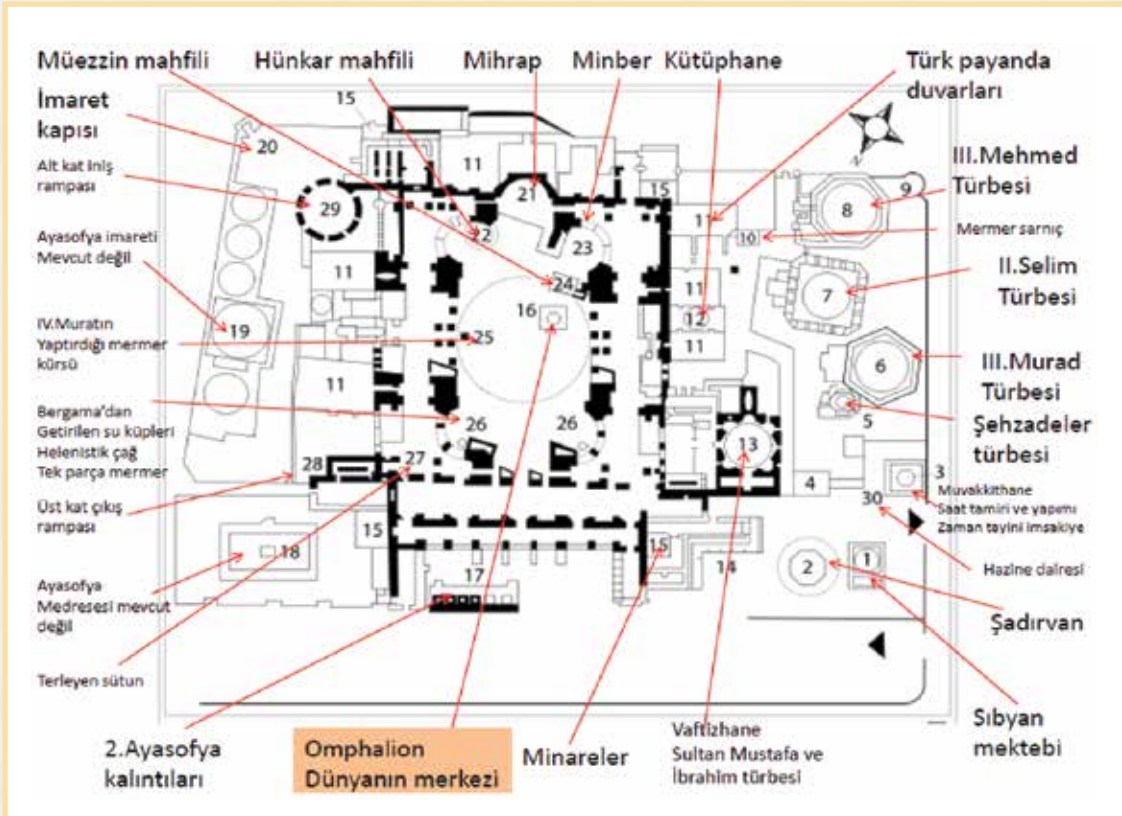
Ayasofya'nın kubbesinin eğilmesi nedeniyle Mimar Sinan kubbenin çevresine destek duvarları yapar eğer bu duvarlar yapılmıyaydı mevcut durumda bulunan kubbe de çökecekti. Şu andaki kubbe elipsoit şeklindedir.

Kubbe etrafındaki pencerelerden su sızması nedeniyle Mimar Sinan kubbenin etrafında inceleme yapar ve Çimento'nun arasında deniz kumu bulduğu rivayet edilir.

Mimar Sinan bu deniz kumu olan bölgeyi tekrar harçlatarak sağlamlaştırır.

Uzunluğu 82 m, eni 73 m, yüksekliği ise 55 m'dir. 40 adedi alt katta, 67 adedi üst katta olmak üzere 107 adet sütun vardır. Sütunların bir kısmı Efes'teki Artemis tapınağından getirilmiştir. Sütunlar yeşil somaki mermerden, sekiz tanesi ise Mısır somakisindedir. Toplam alanı 7570 m² dir.

Yandaki fotoğrafta Allah ve Muhammed yazıları, avizelerin görüntüsü ve sütunların ahengi yapıya ayrı bir güzellik katmaktadır.

Ayasofya'yı gezerken yandaki gibi bir harita edinmekte fayda var.

Doğu Roma döneminde dünyanın merkezi olarak gösterilen Omphalion görülmeli, Osmanlı döneminde yapılan Hünkar mahfili görülmeli, Bergama'dan getirilen su küpleri incelenmeli, türbeler ziyaret edilmeli.

Öç kare resimde imparator dağıtıcı için
Sadece kafa kısmı değiştirilmiş ve kazınma
İzleri oluşmuştur.

İmparatoriçe Zoe Öç kez
Evlenmiş ve Öç İmparatorla
Eşlik yapmıştır.

İK Konstantinop Monomakhos
Elinde para kesesi var.

Hz. İsa

İI. Bizans İmparatoru
İoannes elinde para
Kesesi var.
Ayasofya'ya yaptığı
Para bağışını anlatıyor.

Hz. Meryem

Hz. İsa

İmparatorun eşi Irene

Üst katta bulunan mozaikte İmparatoriçe Zoe ve İmparator resmi var, ancak İmparatoriçe 3 kez evlendiği için her evlilikte İmparatorun kafası kazınarak son İmparator eklenmiştir.

Üst katta 12.yüzyıl'da yapılan bu mozaik'te altın çok miktarda kullanılmış. Resmedilen ise İmparator İoannes'in Ayasofya'ya yaptığı bağışlar.

Ziyaret sonunda kapıdan çıkarken, yukarıda bulunan aynadan ters tarafta kalan resmi inceleyebilirsiniz. Bu tabloda Jüstinyen'in Hz Meryem'e hediye ettiği Ayasofya ve Konstantin'in hediye ettiği surlar resmedilmiştir.

ÇIKIŞTAKİ AYNA İLE YÖNLENDİRİLEN MOZAK

Ayasofya'yı inşa ettiren
Jüstinyen Hz.Meryem'e
Ayasofyanın maketini
sunuyor

Konstantinopolis'in
Kurucusu Roma
İmparatoru Büyük
Konstantin surlarla
Çevrili şehir maketini
Hz.Meryem'e sunuyor.

Hz. İsa parmağı ile vaftiz
İşareti yapıyor.

Hz. Meryem

Eğer anılar konusunda hassas iseniz, bahçedeki hediyelik eşya kısmından Ayasofya'nın minyatürünü, Yılanlı sütun'un bronz heykelini, anahtarlık ve magnet'leri alabilirsiniz.

Bir diğer söyleşimizde buluşmak üzere...

“ GÖRÜNÜM ”

Bahar yağışlarının yüksek olması Eskişehir ve Orta Anadolu bölgesi tahıl ekilişleri için çok faydalıdır.

2015-2016 üretim yılında kış ayları (aralık-ocak-şubat) ılık ve kar örtüsüz geçmiştir. Eylül - Haziran aylarında alınan yağış miktarı 289,2 mm (bir önceki yıl 533,9 mm), Ocak-Mayıs yağış miktarı ise 236,3 mm dir ve bir önceki çok yağışlı yılın aynı aylarındaki 176,2 mm olan yağıştan 60,1 mm daha yüksektir. Bahar yağışlarının yüksek olması Eskişehir ve Orta Anadolu bölgesi tahıl ekilişleri için çok faydalıdır, ancak sürekli kapalı giden hava, gece gündüz sıcaklık farklarının yüksek olması, gecelerin serin hatta bazen soğuk geçmesi ve güneş-

lenmenin çok yetersiz kalması bazı üretim alanlarında bitkilerin büyüme ve gelişmelerinin yavaşlamasına neden olmuştur. Üretim alanlarının çoğunda yaprak ayalarında sararmalar görülmüştür. Sararmaların en önemli nedenleri arasında başta azot olmak üzere bitki besin maddelerinin yetersiz kalması önde gelmiş, buna ışık yetersizliği ek-

lenmiştir. 2015 yılında alınan yüksek yağış topraklarda belirgin bir yıkamaya neden olmuştur. 2016 yılında Ocak ayından itibaren alınan yağışların gerek miktar gerekse aylara dağılımının çok uygun gitmesi bitkilerin büyüme ve gelişmelerini teşvik etmiş, buna karşılık ihtiyaç duydukları azot ve mikroelementler yetersiz kalmıştır. “Yağmur iyi yağıyor, gübreyi az atsam da olur” yaklaşımı verimi, özellikle de kaliteyi düşürmektedir. Bitkilerin iyi beslenemediği bir kısım yerlerde hava şartlarının da çok uygun olması sonucu Helminthosporium , Alternaria, Septoria , Sarı Cücelik gibi hastalıkların neden olduğu sararmalar da görülmüştür.

Bazı alanlarda Mayıs başında, bazı alanlarda Mayısın ikinci yarısından itibaren görülmeye başlayan sarı pas birçok çeşitte etkili olmuştur. Haziran ayının ilk yarısının da hastalıklara uygun koşullarda geçmesi, hastalıkların yayıldığı alanlarının genişlemesine neden olmuştur. Hastalıkların etkileri, şiddet derecelerine ve yaygınlıklarına göre verim ve özellikle kalitede çeşitli oranlarda düşüşler meydana getirmiş, bazı çeşitlerde dikkate değer ölçülerde zararlar oluşmuştur. Güneşlenmenin yetersiz kaldığı alanlarda ışık ihtiyacını karşılamak için bitkiler boylarını uzatmışlar, bu durum sap oranını artırmış, tane oranını ve ağırlığını azaltmıştır.

Kışın yumuşak geçmesi, toprağın derinliğine donmaması, süne zararlısının kışlaklardaki ölüm oranını düşürmüş olsa bile; geçen yılın iklim koşullarında süne popülasyonunda meydana gelen azalmaya bu yılın baharında yaşanan iklim koşullarının etkisiyle popülasyonda meydana gelen kayıplar da eklenince, süne için bu yıl da geniş bir ilaçlamaya gerek duyulmamıştır. Geçtiğimiz birkaç yıldan bu yana fare zararı büyük ölçüde artmıştır. Bunda iklimin gidişi kadar yapılan mücadelenin de yetersiz olması, bazı alanlarda ise hiç mücadele yapılmasının etkisi büyüktür. Bu yılda da don olmaması nedeniyle fareler pek bir zarar görmese de sisli, puslu, serin ve yağışlı geçen havalar, toprağın sürekli ıslak ve bu nedenle

soğuk olması sonucu, istenen ölçüden uzak olsa da fare sayısında bir miktar azalma meydana gelmiştir. Ancak önceki yıllarda ulaştıkları sayının yüksekliği nedeniyle hala etkili zararlar yapacak potansiyelde oldukları için dikkatle takip edilmesi ve ciddi bir mücadele yapılması gerekmektedir.

İklim değişikliği, yağış rejiminde ve sıcaklıklarda yaşanan farklılıklar ve bu farklılıkların da hemen her yıl değişkenlik göstermesi, bazen yetiştirme ve koruma için yapılacak uygulamaların sayısına, zamanlamasına, kullanılacak girdilerin seçimine çabuk kararlar verilmesini gerektirir hale getirmiştir. Üretim için ilk önemli adım ekilecek çeşitlerin seçimidir. Verim ve kalite özellikleri kalıtsal olarak yüksek olan çeşitler elbette ilk tercih olmalıdır. Bunun yanı sıra çeşidin çok zarar verebilen, mücadelesi zor ve maliyetli hastalıklara karşı dayanıklı mı, toleranslı mı, yoksa hassas mı? olduğu da soruşturulmalıdır.

Bu konuda araştırma kuruluşlarına önemli sorumluluk düşmektedir. Kendi geliştirdikleri çeşitlerin, her yıl salgın yapmasa da koşullar uygun olduğunda ağır tahribat yapan hastalıklara olan reaksiyonlarını çok daha hassasiyetle belirlemeli, üretime girdikten sonra da sürekli izlemeli, gerekiyorsa vakit kaybetmeden eksik yanlarının ıslahı için çalışmalar yapılmalıdır. Kendi geliştirmedikleri, ancak sorumlu oldukları bölge içinde yetiştirilmekte olan çeşitlerin hastalıklardan etkilenme durumlarını da, izlemeli, test etmeli ve elde ettikleri sonuçları kendi çeşitlerinin sonuçlarıyla birlikte yayınlamalıdır.

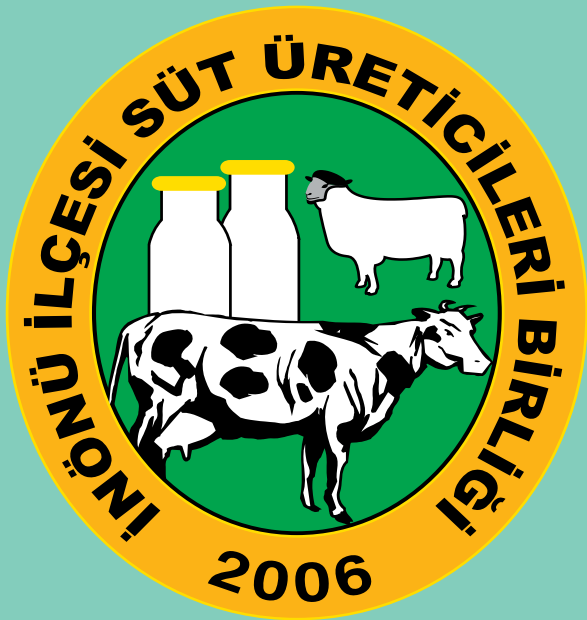
Bu yıl adeta bir arpa yılı olmuştur. Tam zamanında alınan yağışlarla birlikte verim ve hektolitre ağırlığında iyi bir artış görülmüştür. Yüksek yağışlı veya sulanır alanlar için uygun olan çeşitler kıraç alanlarda da özellikle taban tarlalarda iyi bir performans göstermiş olup, bu çeşitlerden sulama yapılmadan alınan verimler 400-550 kg/da arasında değişmiştir. Sulama yapan üreticilerin aldıklarını bildirdikleri verimler genel olarak 600-800 kg/da arasında değişmiş, bildirilen en yüksek verim ise dekara 870 kg olmuştur.

Kışın yumuşak, ilkbaharın düzgün ve yeterli düzeyde yağışlı olması, doğru uygulamalarla yetiştirilen buğdayların da verim ve kalite potansiyellerini gösterme imkanı vermiştir. Bazı çeşitlerden 800-850 kg verim aldığı, bu verimi aldığı ürünün kalite değerlerinin de yüksek olduğunu (ör. protein oranının %13) bildiren üreticilerin yanında, kalıtsal özellik bakımından genellikle yüksek kalite değerleri veren bazı çeşitlerden bu yıl 300 kg verim alabildiğini bildirenler de olmuştur. Kuru koşullar için geliştirilmiş olan ve normal olarak 250-350 kg/da verim aldığı çeşitten bu yıl 400-450 kg verim alan üretici sayısı oldukça fazladır. Yılın koşullarını tavsiye-

yelere uyarak değerlendirenler hem verimin hem de kalite değerlerinin sağladığı yüksek bir gelir elde etmişlerdir. Ancak bunların sayısı tavsiyeleri ve iklimi iyi değerlendiremeyenlerden çok daha az olduğu için bu yıl elde edilen rekolte esasen alınabilecek olandan daha az, ulaşılabilecek kalite düzeyi de daha düşük düzeylerde kalmıştır.

İki konuya dikkat edilmesi büyük önem taşımaktadır. Birincisi, son iki yıldır alınan yüksek verimlerin çoğunluğu Eskişehir'de az görülen iklim koşullarının etkisiyle elde edilmiştir. Bu koşullar önümüzdeki yıl benzer şekilde oluşmadığı ve uzun yıllar yaşa-

nan koşullara geri dönüldüğü takdirde sadece son iki yılda denenmiş olan ve yüksek performansı görülen buğday ve arpa çeşitlerinden sulama imkanı olmayan kuru tarım alanlarına ekilenler dikkate değer zararlar görebilir, önemli verim ve kalite kayıpları oluşabilir. Bu risk göze alınacaksa, üretim planlaması buna göre yapılmalıdır. İkincisi, kalite değerlerinin düşük olması nedeniyle düşük fiyatla satılan çeşitler yerine, yöreye uyumlu olduğu bilinen ve her yıl Eskişehir Ticaret Borsası tarafından yapılan analizlerde kalite düzeyleri yüksek olarak belirlenen çeşitlerin üretimi öncelik almalıdır.

İNÖNÜ İLÇESİ SÜT ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ İKTİSADİ İŞLETMESİ

HER ZAMAN
ÜRETİCİYLE ELELE
HER ZAMAN
BİR BÜTÜN...

Tel : 0(222) 591 31 31
Çarşı Mh. Aydın Sk. No.6/B İnönü/ESKİŞEHİR

“ KATE A-1 BUĞDAY ÇEŞİDİNİN DÖNEMİ BİTİYOR MU? ”

Kate A-1 Bulgaristan'da geliştirilmiş kışlık özellikli bir buğday çeşididir. 1984 yılında ülkemize üretim izniyle giren çeşit, 1988 de Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından aynı isimle tescil ettirilmiştir. Başlangıçta Marmara, Trakya, Batı Karadeniz Bölgelerinde üretilebileceği düşünülmüş olan çeşit, çok geçmeden Orta Anadolu Bölgesinin Batı Geçit Kuşağında ve Bölgenin iç kısımlarında geniş üretim alanı bulmuştur. Uyum (adaptasyon) yeteneği, kuru ve sulu koşullarda sağladığı verim miktarları, kışa dayanıklı oluşu ve oldukça erken olgunlaşması nedeniyle Orta Anadolu'nun sıcak ve kurak periyotlarından diğer çeşitlere göre daha az zarar görme şansına sahip olması, bu çeşidin ekiliş alanının hızla genişlemesinde önemli etkenler olmuştur. Hebros / Bezostaja 1 melezi olan Kate A-1, uyum yeteneğini ve verim potansiyelini tamamen veya en azından büyük ölçüde muhtemelen, ülkemizde neredeyse yarım asırdır üretimde olan, uyum yeteneği, kalite düzeyi ve verim potansiyeliyle buğday üretimimize önemli katkılar sağlamış olan Bezostaja 1 ebeveyninden almış olmalıdır.

Üretim izniyle girdiği tarihten bu yana aynı zaman dilimi içinde Orta Anadolu ve Eskişehir'de üretimde olan ya da daha sonra üretime giren çeşitlerden bir çoğu artık üretimde yer bulamaz veya çok küçük alanlarda yöresel olarak üretilirken, bazıları ise giderek ekiliş alanı kaybederken Kate A-1 ekim alanlarını genişletmiştir. Kuru tarım alanlarında, çoğu yerde birlikte üretildiği çeşitlerden daha yüksek ürün veren Kate A-1, bu gibi alanların zor koşullarında bir bakıma “sigorta çeşit” olurken, sulu koşullarda veya yağışın nispeten yüksek olduğu alanlarda (veya yıllarda) yarıştığı çeşitlerin çoğunu geçebilmektedir. Yatmaya dayanıklı olması bu koşullarda yetiştirilebilme avantajı sağlamakta olup, esasen Bulgaristan koşulları için ıslah edildiğinden zaten bu koşullar Kate A-1 için çok uygundur. Kate A-1 Eskişehir'de kuru tarım alanlarında üretim yapan çok sayıda çiftçinin favori çeşididir. Özellikle toprakları verimsiz olanlarla, domuz zararı görülmeyen yüksek rakımlı alanlarda yetiştiricilik yapanların ilk tercihi olmaktadır. Ancak çeşidin bu potansiyeli, onun aleyhine de olmaktadır. Her koşulda kabul edilebilir bir verim aldığını gören çok sayıda çiftçi, bu çeşidi üretirken iyi tohumluğunu kullanmayı ve özellikle doğru ve yeterli gübrelemeyi önemsememektedir.

Buğday alımlarda kalitenin önemli bir kriter haline getirilmesi ve fiyatların buna göre belirlenmesiyle birlikte daha önce verimden başka bir şey düşünmeyen üretici dikkatini bu yöne vermeye başlamış ve verimi yanında kalite özellikleri de yüksek çeşitler

aramaya başlamıştır. Kate A-1 çeşidinden elde edilen ürünlerin çoğunun istenen kalite standartlarını sağlamaması, alımlarda diğer çeşitlerden daha düşük fiyat bulması nedeniyle olsa gerekir, üretimden kaldırılması yolunda adımlar atıldığı, tohumluk üretim ve dağıtımının azaltılması yolunda girişimlere başlandığı bilgisi gelmektedir.

Her yıl Borsanızda işlem görmesi için getirilen buğdaylarda yapılan analizlerde de çoğu yıllar Kate A-1 çeşidine ait ürünlerin büyük ölçüde düşük kalite sınıflarında yer aldığı görülmektedir. Ancak üretiminin kısa sürede daraltılmasına yönelik girişimlerin getireceği ciddi olumsuzluklar gözden kaçırılmamalıdır. Bunlar arasında en önemlisi kuru koşullarda Kate A-1 'in boşaltacağı alanların hepsini aynı verim, uyum, olumsuz koşullara dayanma ve erkencilik düzeyi ile doldurabilecek kırmızı taneli ve daha yüksek kalitede çeşit sayısı yok denecek kadar azdır, bunların bazıları üretime yeni girmektedir, daha önce girmiş olanların bazıları ise denenmiş ve pek rağbet görmemiş çeşitlerdir.

Bazısının tohumluğu bulunamamakta, bazısının üretici taleplerini karşılamaktan çok uzak kalmaktadır. Diğer dikkate alınması gereken husus, Kate A-1 yerine önerilecek çeşitlerin kalitesinin aynı koşullar altında ondan daha yüksek olamayabileceğidir. Laboratuvar sonuçları içinde Kate A-1' in 1. ve 2. sınıfa girdiği çok sayıda örnek de vardır ve bunlar değişik köylerde, farklı çiftçiler tarafından yetiştirilmiş buğdaylardır. Bunun anlamı doğru üretim yapıldığında Kate A-1'den de yüksek kalitede ürün elde edilebileceğidir. Bu veriler kurak geçen yıllarda artmaktadır. Unutulmaması gereken önemli bir konu da buğdayın kullanılma amacıdır.

Ekmeklik buğdayda birincil amaç ekmek yapımıdır. Bunun yanı sıra yufka, pide, bisküvi, lavaş, kuskus, erişte, pasta türleri ve daha birçok un mamulünün ham maddesi ekmeklik buğdaydır. Bu kadar değişik özellikteki ürün için farklı özelliklere sahip buğdaylar gerekir çünkü bu ürünlerin her biri için ihtiyaç duyulan kalite standartları ne bir buğday çeşidinden nede bir kalite sınıfından karşılanamamaktadır. Bunlar ancak farklı kalite sınıflarında yer alan buğday çeşitlerinin karışımları (paçalları) kullanılarak elde edilebilmektedir. Bu geniş yelpazede Kate A-1 için de yer vardır.

Kate A-1, en az onun özelliklerine veya yakın özelliklere sahip çeşitler geliştirilip yaygınlaştırılmadan önce üretimden kaldırılır veya vasıflı tohumluk dağıtımı çok daraltılırsa, normal üründen ayrılan ve elden ele geçen vasıfsız tohumlarla yetiştirilmeye devam edilecek, bu da buğday üretimini olumsuz etkileyecektir. Eskişehir ve Orta Anadolu Bölgesi için Sönmez 2001 çeşidi iyi bir alternatif olmasına karşılık iklim ve toprak özellikleri bakımından zor koşulları olan yerlerde Kate A-1'in yokluğu ciddi oranda hissedilecektir.

TARIM ÜRÜNLERİ

MERKEZ : ADALAR MH. GİRNE CADDESİ NO : 21- ÇİFTELER/ESKİŞEHİR
TEL : (0.222) 541 30 49 541 40 96 FAX : (0.222) 541 30 88
ŞUBE : TİCARET BORSASI ESKİŞEHİR TEL : (0.222) 237 38 45
E-mail : uzunogluadil@hotmail.com www.uzunoglutarimurunleri.com

Anıllar Un Tic. San. A.Ş.
Organize Sanayi Bölgesi
1.Cd. No. 17 İnegöl/Bursa
0224 714 82 23-25-26
www.anilun.com.tr

anilün®
• ELİNİZİN LEZZETİ •

Bayram YUMRUKAYA
SAFYEM A.Ş. Yönetim Kurulu Danışmanı
Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Denetim Kurulu Üyesi

“ TÜRKİYE KARMA YEM SANAYİ, SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ”

Eskişehir Ticaret Borsası “Eskişehir’de buğday kalitesini yükseltme çalışmalarına başlamıştır”.

Niçin Karma Yem Üretimi?

İnsanların beslenmesi ve yeterli proteini alması için hayvansal ürünlere ihtiyaç vardır.

Hayvanların beslenmesi ve büyümesi için de bitkisel üretim, sanayi yan ürünleri ve katkı maddelerine ihtiyaç vardır.

Et-Süt-Yumurta gibi hayvansal ürünlerin nüfusumuzu besleyecek kadar arttırılabilmesi için yüksek verimli ırkların kullanılması yanında ete, süte ve yumurtaya dönüşüm oranı yüksek, verimli karma yemlerin kullanılması gerekmektedir.

Uluslararası düzeyde, ülkelerin gelişmişlik düzeyinin tespitindeki kriterlerden birisi de, o ülkede kişi başına düşen hayvansal ürünlerin miktarıdır. Ülkemizde insanımızı doyurmada problemimiz olmamasına karşın, dengeli beslenmesi açısından kişi başına düşen et, süt ve yumurta miktarı ile bu gıdaların güvenliği ve güvenilirliği konusunda yeterli düzeyde olduğumuzu söyleyemeyiz.

Geleceğimizin garantisi olan genç nüfusumuzun, toplam nüfus içindeki payının ve nüfus artış hızının, gelişmiş ülkelere göre yüksek olması, dengeli beslenmeyle ilgili problemlerimizi bir an önce ve hızlı bir şekilde çözüme kavuşturma mecburiyetinde olduğumuzu ortaya koymaktadır.

Dünyada artık, gıda ile yem birlikte anılmaktadır. Uluslararası alanda yem ile gıda arasındaki ilişki **“Yem’den Gıda’ya”** (Feed to Food) cümlesiyle sloganlaşmıştır. Ülkemiz için de bu geçerli ve zorunlu olmalıdır. Hele ki; AB üyeliği için içerisine girdiğimiz şu son dönemde, hayvancılık ile ilgili uyum paketinde karma yem ön plana çıkmaktadır. AB standartlarına ulaşmanın bizim insanımızın da hakkı olduğu, **“Tarladan sofraya gıda güvenliği”** sistemi konusunda AB’nin epey yol aldığı, hayvancılık işletmelerinde girdilerin %70’inin yem olması nedeniyle, Karma Yem’in bu sistem içinde potansiyel bir risk teşkil ettiği görüşlerin yaygınlaşması, düşüncesinden hareketle; gerekli diğer düzenlemeleri yapmanın yanında, Karma Yem üretimimizdeki problemlerin halledilmesi hayati öneme sahip bir konu olarak önümüzde durmaktadır.

Karma Yem Sanayii’nin Dünü

Sektörde ilk girişim; 1955 yılında özel sektörle başlamıştır. Gerçek anlamda girişim 1956 yılında Yem Sanayi Türk A.Ş.’nin kurulması ile Devletin öncülüğünde olmuştur. Anılan şirket, kısa sürede kendi öz fabrikalarını işletmeye açarken, bir yandan da özel sektörle ortaklık kurarak fabrika sayısını 26’ya ulaştırmıştır.

Özel sektöre ait yem fabrikaları 1965 yılından itibaren kurulmaya başlanmıştır. Öncü-

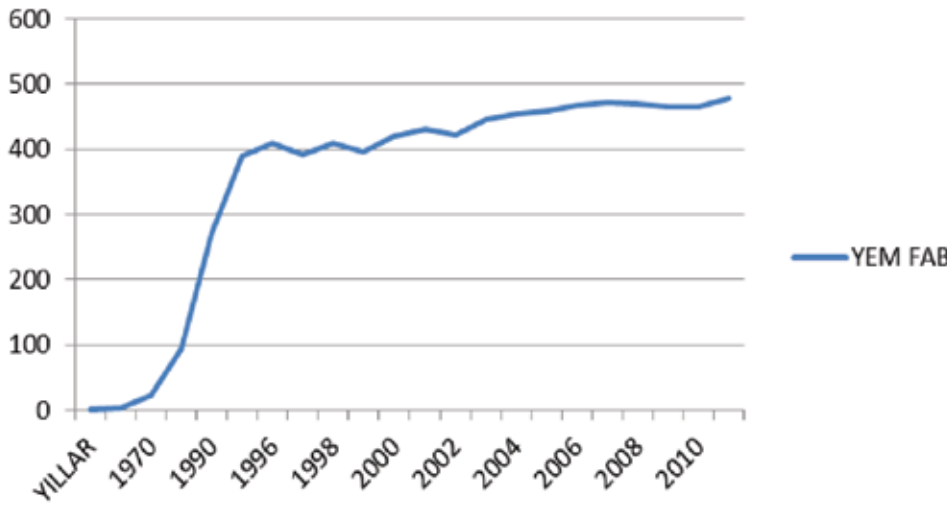
lük görevini tamamlayan Yem Sanayi Türk A.Ş. tüm yem fabrikalarını özelleştirme kapsamında satarak, 1996 yılından itibaren sektörden çekilmiş, bu tarihten sonra karma yemin tamamı özel sektöre üretilmeye başlanmıştır.

Karma Yem Sanayii’nin Bugünü

1996 yılından bu yana serbest piyasa koşullarında kendi ayakları üzerinde durmayı başarabilen Karma Yem sektöründe, bugün itibarıyla 712 adet kurulu yem fabrikası bulunmakta olup; bunların 478 adedi faal olarak üretimlerine devam etmektedir. Faal fabrikalar üzerinden hesaplanmak üzere, sektörün son dönemlerdeki kapasite kullanım oranı (KKO) %91-92 dolaylarındadır.

Sektörün toplam fabrika sayısı ve toplam kapasitesi bakımından 1970-1990 yılları arasında hızlı bir sıçrama ile büyük bir gelişme içinde olduğu, bunda karma yeme olan talebin artması ile 1985-1989 yılları arasında karma yeme uygulanan sübvansiyonların etkili olduğu söylenebilir. 1960’dan bu yana toplam fabrika sayısının artmaya devam ettiği, ancak son yıllarda faal fabrika sayısının azalma eğiliminde olduğu, toplam kapasitenin ise düşük oranlarda değişim gösterdiği gözlenmektedir.

YILLARA GÖRE YEM FABRİKASI SAYISI

Ülkemizde faal fabrikalar ağırlıklı olarak Ege ve Marmara bölgelerinde yer almakta olup; bu bölgeleri İç Anadolu bölgesi izlemektedir.

2010 yılı için, ülkemizdeki toplam faal yem

fabrikası sayısının %61,7'sini 10 ton/saat kapasiteden küçük fabrikaların oluşturduğu söyleyebiliriz. 11-20 ton/saat kapasiteli fabrikaların oranı %26,2 olup, geri kalan %12,1'lik kısım ise 20 ton/saat üzeri fabrikalardır

KARMA YEM FABRİKALARININ KAPASİTE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

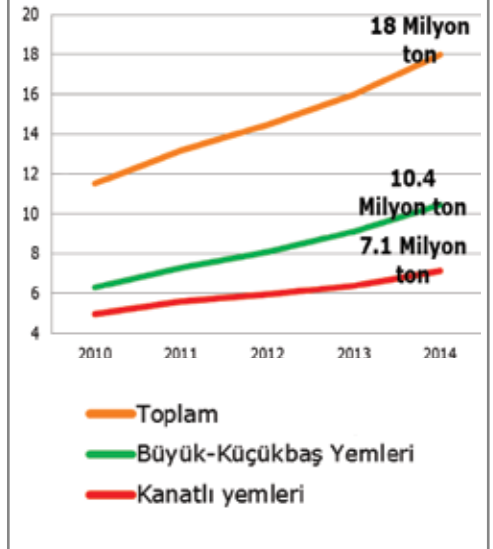
KAPASİTE GRUPLARI (TON/SAAT)	FAAL OLAN		FAAL OLMAYAN		TOPLAM FABRİKA	
	ADET	%	ADET	%	ADET	%
01-10	287	61,7	206	83,4	493	69,2
11-20	122	26,2	31	12,6	153	21,5
21-30	27	5,8	9	3,6	36	5,1
31-40	12	2,6	1	0,4	13	1,8
41-50	7	1,5	0	0,0	7	1,0
>50	10	2,2	0	0,0	10	1,4
TOPLAM	465	100	247	100	712	100

Faal olmayan, yani kapanan fabrikaların yaklaşık %83,4 gibi büyük bir bölümü 10 ton/saat kapasiteden küçük fabrikaların teşkil etmektedir, nitekim bu günlerde sektöre yeni katılan fabrikalar yüksek kapasiteli fabrika kurmayı tercih etmektedir.

Karma Yem Üretimi

Karma yem sanayinin son beş yıllık verilere göre her yıl ortalama %15 büyüdüğü görülmektedir.

TÜRKİYE KARMA YEM ÜRETİMİ (MİLYON TON)

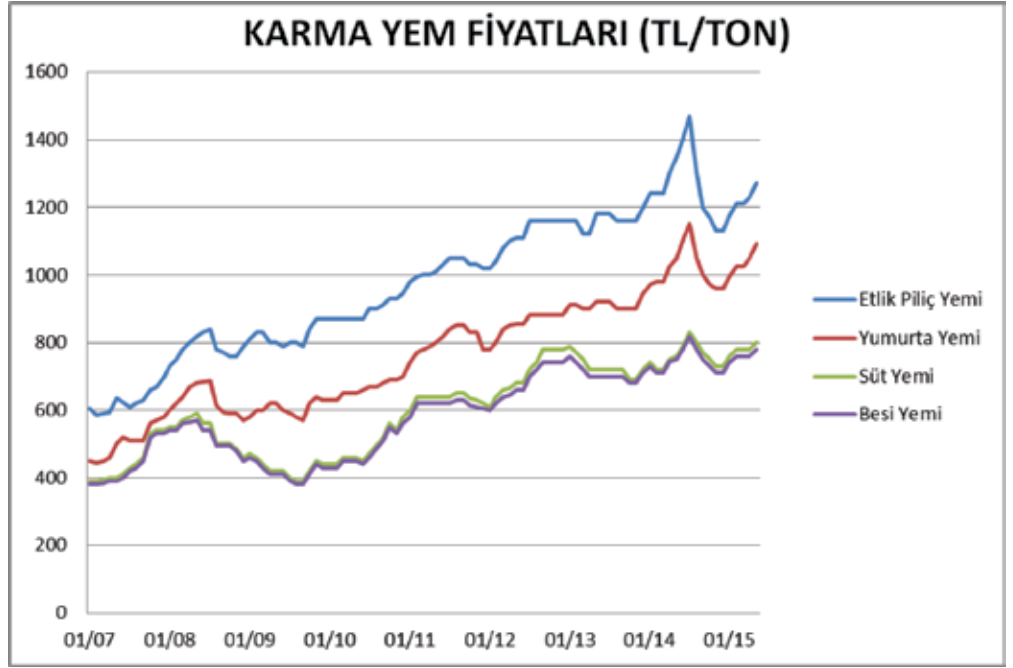
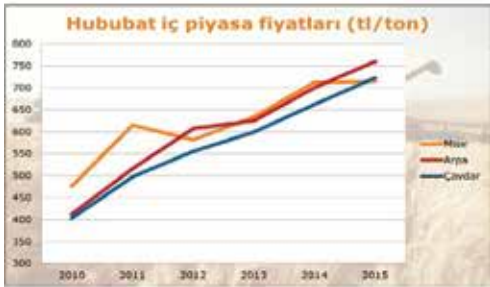

* Kendi yemini üretenler ile birlikte 21 milyon ton.

* Son 5 yıldaki üretim artışı %65'tir.

Yem Hammadde Fiyatları

Karma yem fiyatlarının %70-75'ini yem hammaddeleri oluşturmaktadır. Bu nedenle yem hammadde fiyatlarındaki istikrar ve bulunabilirlik çok önemlidir.

Karma Yem Fiyatları

Sektörde karma yem fiyatları 1734 sayılı Yem Kanunu ve Yem Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden itibaren Devlet tarafından tespit edilmekte iken, 24 Ocak 1980 kararları sonrası fiyatlar serbest piyasa koşullarında teşekkül etmektedir.

Yem sanayi bir ara sektördür. Girdilerini büyük oranda bitkisel üretimden alır ve ürettiğini hayvansal üretime verir. Bu özelliği nedeniyle yem fiyatları iki unsurdan etkilenir. Bunlardan birisi hammadde fiyatları, diğeri ise hayvansal ürün fiyatlarıdır.

İthalat

Karma yemde kullanılan hammaddelerin üretimleri ile karma yem üretim rakamları artışları ülkemiz için aynı oranlarda olamamış; özellikle protein kaynağı yağlı tohumlar ve küspeleri ile mısır gibi bazı enerji kaynak-

lı yem hammaddelerinin üretimindeki gelişim hızının, karma yem sanayinin gelişim hızının çok gerisinde kaldığı, böylece açığı kapatmak için ithalat kapasitesinin aralandığı gözlemlenmektedir.

Özellikle yağlı tohumlar ve küspeleri, mısır ve 2004 yılında arpa ithalatı için büyük meblağlar ödenmiştir. Ülkemiz karma yem sanayi sektörünün; bu güne kadar hammadde temininde, gerek fiyat ve gerekse miktar açısından istikrarlı bir yıl geçirdiği hatırlanmamaktadır.

Kanatlı sektörünün gelişmesi sonucu, kanatlı karma yemine olan talep ve kaliteli yem isteği, sektörü; kaliteli yağlı tohum ve küspeleri, balık unu ile üretimi yetmeyen özellikle mısır gibi hammaddeleri ithal etmeye yönlendirmiştir. Toplam kanatlı yemleri içinde ithal hammaddelerin oranı nerede ise %75'leri bulmuştur. Ayrıca; bu yemler içinde yem katkı maddeleri olarak adlan-

dırılan vitamin, mineral vb. ürünler için ise tamamen dışa bağımlı durumdayız.

Karma yem sektörünün cirosu yıllık yaklaşık 5,8 milyar Dolar olup, bunun yaklaşık 3 milyar Doları ithalat yoluyla yapılmaktadır. Özellikle mısır, yağlı tohum küspeleri ve soya fasulyesi ve küspesi, arpa için ödenen değerler ciddi oranlardadır.

KARMA YEM SANAYİ'NİN SORUNLARI

AGROENDÜSTRİ olarak adlandırılan, çiftçiden aldığı yemini yine çiftçiye satan, hayvancılık sektörünün girdilerinin %70'i olan karma yemi üreten, Karma Yem sektörünün problemleri halledilmeden, hayvancılığımızın geliştirilmesinin imkansız olduğu mutlaka göz önünde tutulması gerekmektedir.

Yem hammadde temini ve DİR uygulamaları,

Bitkisel üretimimiz yem sektörü ihtiyacına yetmemektedir,

Yem hammaddelerinin gümrük vergileri yüksek seviyededir,

Yem hammadde kalitelerinde büyük farklılıkları vardır,

Nakliye fiyatları, analiz ücretleri ve gümrük masrafları çok yüksektir.

Biyogüvenlik mevzuatı,

Yasada kasıt ve ihmal unsuruna bakılmaksızın çok ağır cezalar vardır, Mevzuatta AB ile uyumlu olmayan hususlar mevcuttur,

Biyotek firmalarınca GD ürünlerin onayı için başvuru yapılmamaktadır

Yem mevzuatlarının uygulanması ve denetleme,

Yeni kuralların (HACCP, Yem Hijyeni, İzlenebilirlik, Etiketleme) uygulanması ve denetlenmesi aşamasında halen anlaşmazlıklar yaşanmaktadır.

Laboratuvar analizleri,

Analizlerde hatalar ve laboratuvarlar arası farklılıklar devam etmektedir, İthalat aşamasındaki analizlerde gecikmeler yaşanmaktadır.

Rendering ürünleri mevzuatı,

2016 itibarıyla hayvansal yan ürünlerin yemlerde kullanımı yasaklanacaktır, Şu anda protein açığı olan ülkemizde bu ürünlerin kullanılmaması hem maddi hem de çevre açısından ciddi yükler getirecektir, Kesimhaneler, kamu ve belediyeler bu yöneltmeliğin uygulanmasına hazır değildir.

Haksız rekabet,

Kırmızı et ve kasaplık hayvan ithalatı.

2010 yılında et fiyatlarının düşürülmesi amacıyla yapılan kırmızı et ve kasaplık hayvan ithalatı, Türkiye hayvancılığını olumsuz etkilemiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Yem fiyatlarının aşağıya çekilebilmesi için, yem sektörünün daha uygun fiyatla yem hammadde temin edebilmesi sağlanmalıdır,

Karma yeme yüzde bazında destek verilmelidir,

Yem ve yem hammadde taşımacılığında demiryolunun kullanılabilmesi için altyapının geliştirilmesi gerekmektedir,

Yağlı tohumların üretimi arttırılmalı ve alternatif yem hammaddelerinin üretimi teşvik edilmelidir,

DIR uygulamasındaki yorum farklılıkları ve aksaklıklar giderilmelidir,

Biyogüvenlik mevzuatı ilgili tüm kesimlerin görüşü alınarak yeniden düzenlenmeli, AB ile uyumlu hale getirilmelidir,

Yem mevzuatlarının uygulanmasında öncelikle cezalandırıcı değil yol gösterici olunmalıdır,

Yem mevzuatlarının uygulanmasına yönelik eğitimler artırılmalıdır,

Laboratuvarlar analiz hataları ve laboratuvarlar arası analiz farklılıkları giderilmelidir,

Rendering mevzuatının uygulanması daha ileri tarihlere ertelenmelidir,

Kırmızı et ve kasaplık hayvan ithalatı yapılmamalı, besilik dana ithalatı her çiftliğin kapasitesine göre serbest bırakılmalıdır.

Besilik dana ithalatında gümrük oranları ile yurt içindeki besiciler koruma altına alınmalıdır.

Yem hammaddelerinin tamamında KDV %1'e indirilmeli ve haksız rekabet önlenmelidir.

Kaynaklar: Türkiye Yem Sanayicileri Birliği ve Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü verileri.

Avukat Ece YUMRUKAYA

“ İHTİYATİ HACİZ NEDİR? ”

İhtiyati haciz kararının alınması için öncelikle mevcut bir para alacağı olmalıdır.

İHTİYATİ HACİZ NEDİR?

Yapılan icra takiplerinde İcra Müdürlüğü, hazırladığı ödeme emrini borçluya tebligatta bulunarak belli bir süre içinde varsa itirazlarını bildirmesini, itiraz yoksa borcunu ödemesi gerektiğini aksi takdirde, gayrimenkul ya da menkul mallarına haciz işleminin uygulanacağını bildirir. Ancak bazı durumlarda açılmış veya açılacak icra takibinin sonucunu güvence altına almak gerekebilir. Kural olarak bir icra takibi kesinleşene kadar borçlu hakkında haciz işlemleri yapılamaz. Bazı durumlarda kesinleşme süreleri beklenilmeksizin alacağın tahsilinin güvence altına alınması gerekebilir. Bu durumda geçici bir hukuki koruma olan ihtiyati haciz prosedürü karşımıza çıkar.

İhtiyati haciz işlemi geçici bir hukuki korumadır ve ancak mahkeme kararı ile alınabilir.

İhtiyati haciz alacaklının para alacağının zamanında ödenmesinin güvence altına alınması için borçlunun mallarına geçici olarak el konulmasını sağlayan, mevcut veya açılacak takibin sonucunu garanti altına alan, geçici bir hukukî korumadır.

İHTİYATİ HACİZ ŞARTLARI

İhtiyati haciz kararının alınması için öncelikle mevcut bir para alacağı olmalıdır: İhtiyati haciz özel olarak para alacaklarına ilişkin bir hukuki koruma olup para dışındaki

mal, hak ve alacaklar için talep edilmez. Bu mahiyetteki alacaklar için şartları mevcutsa ihtiyati tedbir kararı ile talep edilebilir. Kanun ihtiyati haciz kararı alınması için alacağın varlığının yazılı veya yazılı olmaması bakımından bir özellik aramasa da içtihat ve uygulamada genellikle kambyo senetlerine dayanılarak talep edilen ihtiyati haciz talepleri kabul edilmektedir.

İhtiyati haciz kararının alınması için alacağın rehinle teminat altına alınmamış olması gerekir.

Kanun alacağın rehin ile teminat altına alınmaması şartını arar. Alacak rehin dışında başka bir teminatla teminat altına alınmışsa yine ihtiyati haciz talep edilebilir. İhtiyati hacize karar verilmesi için yalnızca bu şartlar yeterli olmayıp Kanun bir takım sebepleri de arar. Alacağın vadesi gelmiş ise ihtiyati haciz kararı istenilebilir. Ancak bazı

özel durumlarda alacağın vadesi gelmese de ihtiyati haciz kararı almak zaruri olabilir. Bu istisna durumlar İcra İflas Kanununda belirtilmiştir. Borçlunun belirli bir ikametgahının bulunmaması bu istisna durumdan biridir. Diğer istisna durum ise borçlunun taahhütlerinden kurtulmak maksadıyla mallarını gizlemesi, kaçırmaya veya kendisinin kaçmaya hazırlanması yahut kaçması ya da bu maksatla alacaklının haklarını ihlal eden hileli işlemlerde bulunmasıdır. (mal varlığını kaçırma maksatlı satış, devir işlemleri gibi) Borçlunun mal varlığı üzerindeki kendi iradesi dışında olan sebepler bu kapsamda değildir.

İhtiyati haciz kararı genel hükümler çerçevesinde görevli ve yetkili mahkemeden bir dilekçe ile talep edilir. İhtiyati haciz yargılamaında alacaklı alacağını ve ihtiyati haciz sebeplerini ispat etmelidir ancak ispat bakımından tam ispat aranmaz yaklaşık ispat da yeterlidir. İhtiyati haciz talebini inceleyen mahkeme karşı tarafı yani borçluyu dinlemeden de kararını verebilir.

Mahkeme ihtiyati haciz talebinin kabulü veya reddi yönünde karar verir. İhtiyati haciz şartları oluşmamış veya Kanunun aradığı ölçüde alacaklı alacağını ispat edememiş ile reddedilir. Alacaklı bu durumda temyiz yoluna başvurabilir.

İhtiyati haciz için aranan şartlar mevcut ve alacak kanunun aradığı ölçüde ispatlanmış ise ihtiyati haciz talebi mahkemeye kabul edilir. Alacaklı tarafça borçlunun taşınır, taşınmaz malları ile 3.kişilerdeki hak ve alacakları haczedilebilir.

İHTİYATİ HACİZ KARARININ UYGULANMASI

Mahkemece kabul edilen karar ile birlikte, ihtiyati hacizden dolayı borçlunun ve üçüncü kişilerin zarara uğraması ihtimaline karşı alacaklı tarafça yatırılacak teminata da hükmedilir. Ancak bazı durumlarda teminat yatırılması gerekmez. Bu durumlardan biri alacağın ilama dayanmasıdır. Alacak ilama dayanıyorsa teminat alınmaz. Alacak ilâm niteliğinde belgeye dayanıyorsa teminat alınıp alınmayacağını mahkeme takdir eder. Bu istisnai durumlar dışında (özel hüküm yoksa) teminat yatırılmasına hükmedilmez. Alacaklı, ihtiyati haciz kararının verildiği tarihten itibaren on gün içinde kararı veren mahkemenin yargı çevresindeki icra daire-

sinden kararın infazını istemeye mecburdur. Aksi halde ihtiyati haciz kararı kendiliğinden kalkar.

İhtiyati haczin infazı ile ilgili şikayetler infazı yapan icra dairesinin bağlı olduğu icra mahkemesine yapılır. Dava açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyati haciz yaptırmış olan alacaklı; haczin tatbikinden, haciz gıyabında yapılmışsa haciz tutanağının kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde ya takip talebinde (Haciz veya iflas) bulunmaya veya dava açmaya mecburdur.

İHTİYATİ HACİZ KARARINA İTİRAZ

Borçlu mahkemenin yetkisine, ihtiyati haciz sebeplerine ve teminata karşı; huzurunda

yapılan hacizlerde haczin tatbiki, aksi hâlde haciz tutanağının kendisine tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde mahkemeye müracaatla itiraz edebilir. Menfaati ihlâl edilen üçüncü kişiler de ihtiyati haczi öğrendiği tarihten itibaren yedi gün içinde ihtiyati haczin dayandığı sebeplere veya teminata itiraz edebilir. Mahkeme, gösterilen sebeplere göre itirazı kabul veya reddeder.

İHTİYATİ HACZİN KALDIRILMASI

Borçlu, para veya mahkemece kabul edilecek rehin veya esham yahut tahvilat depo etmek veya taşınmaz rehin yahut muteber bir banka kefaleti göstermek şartı ile ihtiyati haczin kaldırılmasını mahkemeden isteyebilir.

ARTAŞ

ARSLANOĞLU

Gıda Tarım İnşaat ve Petrol Ürün.San. ve Tic. A.Ş

Tel: (0 222) 541 49 95 Fax: 0 (222) 541 27 12

Eskişehir Yolu 2.Km. Çifteler / ESKİŞEHİR

İnşaat

Akaryakıt

Tarımsal
Faliyetler

Tarım Ürünleri
Ticareti

Un Fabrikası

Daima en iyisi...

ESKON UN

GÜVENLİ, KALİTELİ VE SAĞLIKLI

buğdaydan sofranıza

Firmamız, kaliteyi her zaman ön planda tutarak, müşteri memnun olsa dahi daha iyisini sunmayı amaçlamaktadır. Sofranıza gelecek olan her un mamulünden memnun olmanız ve çocuğunuza güvante yedirebileceğinizden emin olmanız için işin bize düşen kısmını en hijyenik, en sağlıklı ve en güvenilir şekilde yapma amacını güdüyoruz.

ESKON UN VE UNLU MAMÜLLER
SAN.TİC.LTD.ŞTİ.

ESKİŞEHİR ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ
27.CADDE NO2

Telefon: 0 222 236 01 42

Faks: 0 222 236 03 42

E-mail: info@eskonun.com

Web: www.eskonun.com

BORSAMIZDAN HABERLER

“ TARIM PAYDAŞLARINA YÖNELİK BİLGİLENDİRME TOPLANTILARIMIZ ”

Bölgemizde hububat üretiminde verim ve kaliteyi arttırmaya yönelik doğru uygulamalar ve doğru yöntemlerin üreticilerimize ve tarım paydaşlarımıza Borsamız Zirai Danışmanı Prof. Dr. Engin KINACI tarafından anlatıldığı bilgilendirme toplantıları Borsamızda devam ediyor.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ ISPARTA TİCARET BORSASI ve YALVAÇ TİCARET ve SANAYİ ODASI ZİYARETİ ”

İsparta Ticaret Borsası ve Yalvaç Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyelerinden oluşan heyet Borsamızı ziyaret etti. İsparta'dan gelen heyete, Borsamızın Ürün Analiz Laboratuvarları ve Elektronik Satış Salonunun işleyici, Modüler Çelik Hububat Silosu Projemiz ve biten projelerimiz hakkında bilgiler verildi.

BORSAMIZDAN HABERLER

“BAKLIYAT ETKİNLİKLERİMİZ”

2016 yılının dünya Bakliyat yılı olması sebebiyle, Ticaret Borsası Ortaokulunda düzenlenen Bakliyat Etkinlikleri kapsamında Borsamızın sponsor olduğu bilgi yarışması ve ödül töreni düzenlendi.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ BAKLIYAT PANELİ ”

2016 yılının Dünya Bakliyat Yılı olması nedeniyle farkındalık yaratmak adına Bakliyat Paneli düzenlendi.

Ticaret Borsası toplantı salonunda gerçekleşen Panele İlimizin bakliyat üreticilerinin yanı sıra Ziraat Odaları Başkanları, Tarım İl Müdürlüğü yetkilileri, Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü yetkilileri ve basın mensupları katılım sağladılar.

Borsamızın gönüllü Zirai Danışmanlığını yapan Prof. Dr. Engin Kınacı'nın moderatorlukta gerçekleşen panelde ev sahibi ve panelist olarak Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer Zeydan ile diğer panelist Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürü Dr. Sabri Çakır katılımcılara bilgiler verdiler.

Dr. Sabri ÇAKIR, Panelde 2016 yılının dünya Baklagil yılı olması sebebiyle, ekim alanı ve üretimi konularında Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Kurumunun yapmış olduğu tohum ıslah çalışmaları, baklagillerin beslenme konusundaki önemi, bakliyat tarımı ile baklagillerin kullanıldığı alanlar hakkında detaylı ve geniş bilgiler verdi.

Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer ZEYDAN, katılımcıların panele ilgisinden dolayı duyduğu memnuniyeti dile getirerek katılımcılara teşekkür etti. Dünyada ve ülkemizde Bakliyat üretimi, ticareti, ihracat ve ithalatı hakkında bilgiler verdi.

Bakliyatın obeziteyi önleyen en önemli besin maddelerinden olduğunu, bakliyatın

sağlık olduğunu, sağlık politikamızın ana hedeflerinden biri olması gerektiğini belirten ZEYDAN, Yeni nesile bakliyatı sevdirmemiz gerektiğini, Bakliyat ürünlerinin insan sağlığına, çevreye, sürdürülebilir tarımsal üretime ve ekonomiye katkılarını tüm dünyanın anladığını ve bu neden ile 2016 yılının Dünya Bakliyat Yılı seçildiğini, 2016 yılı ülkemizin bakliyat üretiminde tekrar yükselişe geçmeye başladığı yıl olması gerektiğini söyledi. Son 25 yılda bakliyat ekim alanlarının 3/2 oranında, bakliyat üretiminin ise yarıya azaldığını, Türkiye bakliyatıta ihracatçı bir ülke iken net ithalatçı bir ülke haline geldiğini belirtti.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ ESKİŞEHİR GENÇ GİRİŞİMCİLER KURULUNDAN BORSAMIZA ZİYARET ”

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı Eskişehir Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Egemen Temizsoy, kurul üyeleri ile birlikte Borsamıza gelerek Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer ZEYDAN'ı makamında ziyaret ettiler.

FEVZIOĞLU UN

Fevzioglu Petrol Un Gıda Nak. Tic. ve San. Ltd. Şti.
1. OSB - Bilecik
Tel: 0 228 216 0 216
www.fevzioglu.com

BORSAMIZDAN HABERLER

“ EMEKLİYE AYRILAN PERSONELİMİZE VEDA GECESİ ”

Borsamızdan emekliye ayrılan Tescil – Satış Memuru Erdoğan BAŞAR’a Borsamızca veda gecesi düzenlendi. Emekliye ayrılan personelimiz Erdoğan Başar’a hizmetlerinden dolayı Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer ZEYDAN tarafından plaket ve hediye verildi.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ AHİLİK HAFTASI ETKİNLİKLERİ ”

Eskişehir’de, ‘Ahilik Haftası’ etkinlikleri kapsamında düzenlenen kutlama programı; Borsamızın Ahileri, Mustafa Nazmi TUNA, Halit YILMAZ, Ali Osman BAĞ, Muharrem KİREMİTÇİ ve Vedat ÜRERSOY, Borsamız Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer ZEYDAN’dan plaket olarak Ahilik kaftanı giydiler.

BORSAMIZDAN HABERLER

“TOBB - ETB GIDA YARDIMI”

Türkiye Odalar Borsalar Birliği ve Eskişehir Ticaret Borsası tarafından finanse edilerek tedarik edilen Gıda Yardım Paketleri ihtiyaç sahibi ailelere dağıtıldı.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ 2016 YILI İLK MAHSUL ARPA TÖRENİ ”

2016 yılı İlk Mahsul Arpa Borsamıza Kızılcacören Köyü çiftçilerimizden Mutlu AKARSU tarafından 17 Haziran 2016 Cuma günü getirildi. Borsamızda aynı gün düzenlenen İlk Mahsul Arpa törenine, Milletvekilimiz Sayın Harun KARACAN, Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi Sayın Hüseyin ERDEMİR, Odunpazarı Belediyesi Meclis Üyesi Sayın İbrahim ARSLAN, Eskişehir İl Tarım ve Hayvancılık Müdür Yardımcısı Sayın Rıdvan AKPOLAT, Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürü Sayın Dr. Sabri Çakır, TMO Eskişehir Şube Müdürü Sayın Hikmet KAYMAK, Eskişehir Kazım Taşkent Şeker Fabrikası Müdürü Sayın Ali ERDOĞMUŞ, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Kütahya

Bölge Birliği Müdür Yardımcısı Sayın Özkan İNCE, 2502 Sayılı Eskişehir Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü Sayın Arif SIRCI, Sanayi Odası Başkanı Sayın M. Savaş ÖZAYDEMİR, Ticaret Odası Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Muzaffer OĞUZ, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Sayın Ekrem BİRSEN, Odunpazarı Ziraat Odası Başkanı Sayın Hüseyin ŞEN, Tepebaşı Ziraat Odası Başkanı Sayın Süleyman BULUŞAN, Prof. Dr. Sayın Gülcan KINACI, Prof. Dr. Sayın Engin KINACI, Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer ZEYDAN, Meclis Başkanımız Sayın Hasan ÖZTÜRK, Yönetim Kurulu Üyeleri, Borsamızın Tüccar ve Sanayici Üyeleri, Çiftçilerimiz ve Basın mensupları katıldılar.

Borsamızda düzenlenen Törende yapılan satışta, gelen İlk Mahsul Arpanın 500 Kg.'nı 3,000 TL'den Oğuzlar Tarım Ür. San. Tic. A.Ş. satın alındı. İlk Mahsul Arpayı getiren çiftçimiz Mutlu AKARSU günün anısına çeşitli hediyelerle ödüllendirildi.

Eskişehir yerel basını ve televizyonlarının yoğun ilgi gösterdiği törenimizde, Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer Zeydan yaptığı konuşmada ilk mahsul arpanın borsamıza ve üreticimize hayırlı olmasını temenni ederek, harman döneminin bereketli geçmesini, çiftçilerimiz için bol kazançlı bir sezon olmasını diledi. Tören sonunda Borsamıza gelen ilk mahsul arpa için kurban kesildi.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ İFTAR YEMEĞİMİZ ”

Borsamızca her yıl geleneksel olarak düzenlenen iftar yemeği bu sene halkımıza açık olarak Odunpazarı Belediyesi iftar çadırında gerçekleştirildi. İftar yemeğimize Odunpazarı Belediyesi Başkanı Sayın Kazım KURT, Ticaret Odası ve Sanayi Odasından temsilciler, üyelerimizin yanı sıra borsamız personeli ve emekli personel katıldılar. Başkanımız Ömer ZEYDAN yemeklerin dağıtımında aktif olarak yer aldı.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ AKSARAY TİCARET BORSASI ZİYARETİ ”

Aksaray Ticaret Borsası Başkanı Sayın Hamit ÖZKÖK, Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Mustafa AYDIN, Meclis Üyesi Ali Hakan ACAR, Genel Sekreter Ramazan ETLİK ve Aksaray'dan gelen ziyaretçilere, Borsamızın Ürün Analiz Laboratuvarları ve Elektronik Satış Salonunun işleyişi hakkında bilgiler verildi.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ ETB BİN TONLUK MODÜLER ÇELİK HUBUBAT SİLOSU YATIRIM PROJESİ ”

Eskişehir Ticaret Borsası, Bursa – Eskişehir – Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) 2015 yılı Kırsalda Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında hazırlamış olduğu “ETB BİN TONLUK MODÜLER ÇELİK HUBUBAT SİLOSU YATIRIM PROJESİ” ile BEBKA’dan destek almaya hak kazandığı projeyi başarı ile tamamladı.

Bölgesel kalkınmanın önemli bir bileşeni olan Kırsal Kalkınma için daha önce Eskişehir Ticaret Borsası tarafından yapılan çalışmaların devamında Borsa bünyesinde ilk olan modüler çelik hububat depolama sistemi kurulmuştur.

Proje ile Ürün piyasalarında ve çiftçi gelirlerinde istikrar gözetilerek etkin stok yöntemi, üretim, pazarlama ve tüketim zincirinde kayıpların azaltılması adına gıda güvenliği ve hijyen şartlarını sağlayan modern depolama alt yapısının oluşturulması sağlanmıştır.

BORSAMIZDAN HABERLER

“ ETB OSB DEPOLAMA TESİSİ PROJESİ ”

Eskişehir Ticaret Borsasının tamamını öz kaynakları ile gerçekleştirdiği OSB depolama tesisi inşaatı hızla ilerliyor. Yapımına Ocak ayında başlanan Organize Sanayi Bölgesinde 77.000 m2 Borsa arazisi üzerinde 21.000 m2 kapalı alana sahip depolama tesisi inşaatı, Depo, İdari Bina, Kantar ve Güvenlik Binasından oluşmaktadır.

Bir “CAN KURTARMAK” için Ben ne yapabilirim?

Doğal ya da toplumsal bir afet veya acil durumda; kayıpları en aza indirebilmek için bireysel olarak nasıl davranmamız gerektiği konusunda yeterli eğitim ve bilinç düzeyi bulunmamaktadır. Bu hususta her bireyin “bir can kurtarmak için ben ne yapabilirim” sorusunu kendisine sormasının gerektiğini düşünüyoruz.

Dorlion Arama ve Kurtarma (DAK) S.Ömer Canayakın ve arkadaşları tarafından 2014 yılında Eskişehir’de kurulmuş, hiçbir ayırım yapmadan gönüllülük esasıyla arama kurtarma faaliyetleri ve insani yardımlar yapan bir sivil toplum örgütüdür.

İnsan Hayatının Değeri, Gönüllülük, Yardımseverlik, Fedakarlık, Dürüstlük, Güvenilirlik, Doğaya ve Çevreye Saygı temel değerlerimiz olarak benimsemiş, kısa zamanda bir çok operasyona katılmış, herhangi bir gelir kaynağı olmaksızın hayat kurtarmak için tamamen gönüllü hareket eden Eskişehir ilinde ve 2016 yılı itibarıyla aktif üye sayısı 80 kişiden oluşan özel bir ekiptir.

Afet ve Acil durumlara müdahalelerinin dışında, eğitim kurumlarına, okullara, işyerlerine, yurtlara, gönüllü vakıflara verdiğimiz ücretsiz Afet ve Acil durum eğitimleri, kurumsal eğitimler ile vatandaşlarımızın bilinçlendirilmesinde etkili olan ve sosyal yardımlaşma projeleri gerçekleştiren gönüllü bir arama kurtarma ve insani yardım derneğidir.

VİZYON

Doğal ve toplumsal (insan kaynaklı krizler) afetlerde; Din, dil, ırk, cinsiyet ve benzeri hiçbir ayırım yapılmaksızın; Hayat kurtarmak, acıları azaltmak ve insan onurunu korumak üzere gereken her türlü insani yardımı yapan bir kuruluş olmaktadır.

MİSYON

İnsani etik ilkelerden asla ödün vermeden, özel ve gönüllü seçkin insanları ile bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip eden; arama kurtarma çalışmaları odaklı, uluslararası kalite standartlarında arama kurtarma anlayışı ile sivil toplum kuruluşları arasında, öncü uygulamalarla fark yaratarak insanlığa hizmet alanında ulusal bir marka ve model olmaktadır.

POLİTİKAMIZ

Ayırım gözetmeksizin (yaş, cinsiyet, etnik, sosyal, dini veya diğer geçmiş özelliklerinden bağımsız olarak) insanlığa gönüllülük esaslı hizmet;

Doğadaki maddi kaynaklar belirli bir süre kullanılsa dahi değerlerinden bir şey kaybetmezler. Fakat insanoğlu enerjisini insanlık için kullanmazsa enerji ile birlikte insanlıkta yok olup gidecektir prensibiyle;

Çağımızın insana hizmet noktasında ihtiyaç ve gereksinimlerini en iyi şekilde belirleyerek,

- 1- Arama kurtarma faaliyetleri
- 2- Sosyal yardımlaşma ve destek faaliyetlerini

Gerçekleştirmektir. Bu konudaki hedefimizi ulaşılan ve korunan bir düzey değil, yenilenen ve geliştirilen bir hedef olarak görerek, dünyanın en değerli kaynağını insan olarak kabul eden bir arama kurtarma sivil toplum örgütü oluşturmak.

UYGULAMALI TATBİKATLI EĞİTİMLER

Dorlion Arama ve Kurtarma (DAK) Gönüllüleri olarak, "Değişimsiz gelişme olmaz, fikirlerini ve kendilerini geliştiremeyenler hiçbir şeyi değiştiremezler." prensibiyle her bir Dorlion Arama ve Kurtarma (DAK) Gönüllüsü:

İlk Yardım Eğitimi,
Doğada Arama Kurtarma Eğitimleri (Dağ, Su altı, Su üstü, Arazi, çığ vb.),
Kentsel Arama ve Kurtarma Eğitimleri (Deprem, sel, Yangın, kaza vs.) başlıkları altında 300 SAAT / YIL eğitim almaları hedeflenmiştir.

İlk Yardım Eğitimi

Ekibimiz; Kızılay tarafından A/B sertifikalı ilkyardım eğitimleri almaktadır

Doğada Arama ve Kurtarma

Doğada arama ve kurtarma çok yönlü bir ihtiyaç olup her duruma müdahale edebilecek özel bir ekip kurma konusunda öncü durumundayız. Dağda arama kurtarma, suda arama kurtarma ve arazide arama kurtarma farklı özellikler isteyen ekipler ile başarıya ancak ulaşabilmektedir. Ekibimizde yer alan TDF dağcı sporcular, Balıkadamlar ve özel yetenekli gönüllüler ile olası her türlü doğada arama kurtarma yapabilecek özelliklere sahip bir ekibiz.

Kentsel arama kurtarma

Kentsel arama kurtarma insanların toplu yaşadığı yerler ve işyerlerinin yoğunlukta olduğu bölgelerde meydana gelen acil durumlara müdahale yeteneği isteyen bir teknikler zinciridir. Olası deprem durumunda enkaz ekibi, yangın ekibi, sel ekibi vb. gibi acil durumlara müdahale edebilen bu konuda eğitim ve sertifikalarını almış olan DAK Ekibi bilgilerini kurumlarla paylaşmaktan mutluluk

duymaktadır. Ekip içerisinde bulunan gönüllüler düzenli olarak enkaz eğitimi, teknik cihaz kullanma eğitimi yapmaktadır. Ayrıca Gönüllü itfaiyecilik sertifikasına sahip olan DAK itfaiye ile birlikte yangınlara müdahale etmektedir.

AFET/ACİL DURUM FAALİYETLERİ

İnsani yardım ekiplerinin lojistik ve koordinasyonunu sağlamak, Arama ve kurtarma faaliyetleri, İlk yardım ve acil sağlık hizmetleri yapmak, yaptırmak.

SOSYAL DESTEK VE GÖNÜLLÜLÜK

Sosyal Yardım:

Her can bir nefes olabilmek adına arama ve kurtarma faaliyetlerinin yanı sıra sosyal projeler gerçekleştirerek örnek olmaya devam ediyoruz. Herhangi bir ayırım yapmaksızın ihtiyaç duyan her vatandaşımızın yanındayız. Ulusual çapta düzenlediğimiz kapmayalar ile (kıyafet kapmayası, oyuncak kapmayası, kitap kapmayası vb.) bu etkinliklerin yanında huzurevleri ziyaretleri, lösemili çocuklarımıza ziyaret gibi etkinlikler ile bir nebze nefes oluyoruz.

DAK insani yardım misyonu kapsamında;

Doğal ya da toplumsal afetler neticesinde barınaksız kalan afetzedelere, maddi ve manevi yardım edilmesini sağlamak, afet olmaksızın ihtiyaç duyan bireylere, ailelere ve örgütlere ihtiyaçlarının belirlenip destek sunulması ve koordine etmek.

Gönüllü bulma ve yetiştirme:

DAK koordinasyonu alanında giren afet ve acil durumlarda gönüllü olarak destek verecek kişilerin bulunması ve ilgi alanına göre yetiştirilmesi.

27 Ayda DAK

87 operasyon gerçekleştirdi. Bu operasyonlarda 42 vatandaşa, 45 hayvana acil durum müdahalesinde bulundu.

Operasyonların yansıra 33 sosyal proje ile yaklaşık 10.000 insana ulaşıldı.

DAK Arama Kurtarma olarak gönüllü şekilde hayat kurtarmaya devam ettiğimiz bu yolda bize destek sağlayacak kurumsal işletmelerden çoğunlukla aynı destek ihtiyacına destek duymaktayız. Ana başlıklarda topladığımız,

İhtiyaç Duyduğumuz Malzemeler :

- Nakil Aracı (Minibüs vb.)
- Teknik Kurtarma Malzemeleri
- Lojistik Malzemeler
- Maddi ve Manevi Yardım

İLETİŞİM

OFİS : Akcamı Mah. Kurşunlu Cami Sok. No:17 (Konak Café)
Odunpazarı Evleri / Eskişehir
OPERASYON MERKEZİ: ATATÜRK BLV. TURUNÇ OTEL
TEL : 0 (532) 284 99 53
WEB : www.dak.org.tr

KİMYEVİ GÜBRE, ZİRAİ İLAÇ ve TOHUM SATIŞI

- ☀ Arpa İnce 04 Sertifikalı Tohumluk Üretim
- ☀ TİGEM ve Özel firmaların Sertifikalı Tohumları
- ☀ Hibrit ve Analiz Raporlu Sebze Tohumları,
Hibrit Ayçiçek ve Mısır Tohumu
- ☀ Sertifikalı Yonca
- ☀ Sertifikalı ve analiz raporlu Macar Fiği,
- ☀ Adi Fiğ ve Korunga Tohumu

MAHSUL ALIMI

- ☀ Arpa, Buğday, Ayçiçeği, Yulaf, Mısır

ÜRÜN TİCARET KOLL. ŞTİ.

**Kurtuluş Mh. Ünalı Sokak.
No:14/B ESKİŞEHİR
Tel: 0.222. 231 32 34 - 233 57 69**

Mrk: Kurtuluş Mah.Ünalı Sk.14/B Tel : 231 32 34 233 57 89 Fax: 233 00 29 Eskişehir
Şube : Ticaret Borsası İçi Tel : 237 28 03 Eskişehir
Şube : Zübeyde Hanım Cd.19 Tel : 511 22 84 Alpu
Şube : Yunusemre Mh.Bağlar Cd.7 Tel: 531 31 99 Beylikova
Şube : Çal Mah.Çanta Sok.No:2 Tel : 611 22 44 Mahmudiye

BULMACA

Hazırlayan: Selim Gümüş

Mavi renkli bir süs taşı Değişim cetveli, grafik	Yarın sabah Sevinç bildiren bir söz	Kalıtım, soya çekim	Kâbe ziyareti Deriyi parlatma	Eğilim, temayül	Kalkan, zırh vb. korunma aracı	Boşa gitme El, yüz yıkama yeri	Para miktarı, meblağ
	11			Bağımsız büyük il Davranış, tavır		5	
Yaradan, Allah Nesil, jenerasyon		Sıvı püskürtücü Anahtarın açtığı alet	4		Yasaklanarak korunan Taşıtın ışık düzeneği		
		3	Uyaktan sonra tekrarlanan ek	1		Motor güç birimi	
Saklanan tahıl, aşıklık Kuzu sesi				İki veya daha çok renkli			Anlayış, anlama yeteneği
		Kırmızı Güve kovucu madde				Sayıların ilki Yer kabuğu parçası, arazi	
Sergilik İrade dışı kas hareketi		Kendini yetiştirmiş sanatçı				2	Kuvvet alanında güç çizgileri
						Bir haber ajansı Ulaşım, muvasala	
Bir işi yapma Etkin, faal			Kahve telvesinden anlam çıkarma		Boyanın verdiği özellik Topluluk, zümre		
			Sancak Yapağıdan kaba kumaş	Çıplak toprak	Sürükleyerek götürme Bozuk yumurta	9	7 Yassı ekmek
Alınıp satılabilen her türlü ticaret eşyası	Gereksiz, önemsiz söz Telefon sözü			Garip, tuhaf Bal yapan böcek			Fizik, kimya, matematik ve biyoloji
		13 Gerekli olan şeyler Magnezyum'un simgesi				10	Pamuk kozası
Küçük limon Kurultay			Bulgar krallarına verilen unvan		Alacak ve vereceği belirlenmiş		
				Hedefi tutturamama			6 Yasaklama, izin vermeme

ANAHTAR
KELİME

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

Bulmaca'nın çözümü bir sonraki sayımızda.

EN İYİSİNİ İSTEYİN

Tohum İşleme Tesisleri

Yem Fabrikaları

“ Her proje başlangıcında hedeflenen iyi kalite ve yüksek verimlilik politikası ile beslenen, bilgili, birikimli ve tecrübeli kadromuzla en uygun çözümlere ulaşarak müşterilerimizi doğru olanla buluşturuyoruz.

Tahıl Taşıma ve Depolama Sistemleri

ALTINBİLEK®

TANIL
**TASIMA
DEPOLAMA
SİSTEMLERİ**

Organize Sanayi Bölgesi 9. Cadde No:5 26110 Eskişehir / Türkiye

T: +90 222 236 1399 F: +90 222 236 1397

abms@abms.com.tr www.abms.com.tr

